

L.P.	ZAGADNIENIE	PYTANIE	ODPOWIEDZ
1.	Kryteria	Kryteria wyboru projektu stanowiących załącznik do Uchwały nr 70/24 Komitetu Monitorującego FEDS 2021-2027 z dnia 11.01.2024 r. kryterium premiujące nr 7 „Czy projekt zakłada realizację wsparcia dla szkół podstawowych osiągających w 2023 r. wyniki z egzaminu ósmoklasisty, z języka polskiego i matematyki, poniżej średniej dla województwa dolnośląskiego?” – czy oznacza to, że wyniki z egzaminu muszą być poniżej średniej w danej szkole z obu przedmiotów jednocześnie, czy wystarczy, że wyniki egzaminu są poniżej średniej z jednego z dwóch przedmiotów?	Wnioskodawca otrzyma premię punktową za spełnienie kryterium premiującego nr 7 pn. Kryterium preferencji wsparcia szkół podstawowych z niższymi wynikami egzaminu w przypadku, gdy w szkole podstawowej wyniki z języka polskiego i matematyki (łącznie) są poniżej średniej dla województwa dolnośląskiego.
2.	Uczestnicy	Czy w projekcie mogą uczestniczyć również uczniowie klas VII i VIII szkół podstawowych, czy projekt jest skierowany wyłącznie do uczniów szkół średnich – licea ogólnokształcące?	Tak, w projekcie mogą uczestniczyć uczniowie szkół podstawowych wszystkich klas, w tym VII i VIII.
3.	Materiały dydaktyczne	Czy zakup materiałów dydaktycznych np. robotów edukacyjnych, gogli VR dla szkół można sfinansować w kosztach bezpośrednich, czy tego typu wydatki są klasyfikowane jako cross-financing w projekcie?	Tak, wskazane wydatki kwalifikujemy jako koszty bezpośrednie, jeżeli ich zakup będzie przyczyniał się do realizacji zadania i spełnienia celów projektu. W projektach EFS+ cross-financing dotyczy trzech grup wydatków: 1) zakupu gruntu i nieruchomości, 2) zakupu infrastruktury i 3) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów. W większości przypadków zakup mebli, sprzętów i pojazdów to wydatki poza cross-finansingiem, gdyż ich zakup najczęściej jest konieczny do osiągnięcia celów projektu, np. zakup wskazanych w pytaniu robotów edukacyjnych czy gogli VR. Podsumowując, jeśli Wnioskodawca wykaże, że zakup jest konieczny dla osiągnięcia celów projektu to nie będzie on uznany za wydatek objęty zasadą cross-finansingu. Szczegółowe informacje nt. cross-finansingu znajdziecie Państwo w „Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027” (Podrozdział 2.4) oraz w Regulaminie wyboru projektów na stronie 32 (link do Regulaminu - https://funduszeuedolnoslaskie.pl/sites/default/files/2024/02/5624/Regulamin%20wyboru%20projektow_nabor%20nr%20FEDS.08.01-IZ.00-075_24.pdf).
4.	Okres realizacji projektu	Od kiedy IP rekomenduje rozpoczęcie realizacji projektu?	IZ FEDS 2021-2027 nie rekomenduje żadnej daty rozpoczęcia projektu. Wnioskodawca sam określa ramy czasowe trwania projektu. Należy jednak pamiętać o końcowej dacie kwalifikowalności wydatków, tj. 31.12.2029 r.
5.	Uczestnicy	Czy w projekcie mogą również uczestniczyć nauczyciele szkół średnich? Czy można zaplanować działania związane z podnoszeniem kompetencji cyfrowych nauczycieli i czy będą one kwalifikowalne w projekcie?	Zgodnie z typem projektu 8.1.B Rozwój kształcenia ogólnego (moduł obligatoryjny) możliwa jest realizacja m.in: j) kursy, studia podyplomowe i inne formy wsparcia, w szczególności rozwijające umiejętności zawodowe i społeczne kadry pedagogicznej i zarządzającej, m.in w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi TIK i AI, w zakresie edukacji włączającej, projektowania uniwersalnego, coaching, tutoring i mentoring, staże i praktyki, w tym zagraniczne. Proszę pamiętać, że działania te nie mogą powielać działań na poziomie krajowym, w ramach środków z Funduszu Europejskiego dla Rozwoju Społecznego. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej ogłosiło nabór na szkolenia z zakresu AI dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
6.	Forma wsparcia	Czy w projekcie można ująć wydatki na wizyty zawodoznawcze, oraz osobne na wyjazdy edukacyjne dla młodzieży (np. zajęcia i warsztaty w plenerze w górach dot. tematyki przeciwdziałania dyskryminacji osób o innej religii, czy orientacji seksualnej itp.).	Tak. Wskazane formy aktywizacji uczniów mogą być realizowane np. w module dodatkowym 8.1.D Działania wspierające zdrowie psychiczne dzieci i uczniów: a) organizowanie i udzielanie poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego dla dzieci i uczniów na każdym etapie edukacji; b) zajęcia integracyjne dla uczniów w szkole i poza nią

7.	Wkład własny	Czy wkład własny w projekcie w wysokości 20% można pokryć wkładem niepieniężnym np. sale na zajęcia, udostępnienie laboratoriów, dodatkowa praca wolontariuszy?	Tak, można. Zgodnie z zapisami Regulaminu naboru, to Państwo określają formę wniesienia wkładu własnego (pieniężny lub niepieniężny). Źródłem finansowania wkładu własnego mogą być zarówno środki publiczne, jak i prywatne. O zakwalifikowaniu wkładu własnego do środków publicznych lub prywatnych decyduje źródło pochodzenia środków. Wkład własny może być wniesiony także przez Partnera projektu lub przez uczestników projektu. Wkład własny wnoszony w ramach kosztów pośrednich uznajemy za wkład pieniężny. Rekomendujemy Państwu zapoznanie się z zasadami wnoszenia wkładu własnego do projektów opisanymi w „Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027”.
8.	Praktyki zawodowe	Czy w ramach organizacji praktyk dla uczniów LO u pracodawców można założyć koszty typu: stypendium, zwrot kosztów dojazdu, wyżywienia itp. (tj. niezbędne koszty do realizacji praktyk)?	W ramach projektu można ponosić wydatki niezbędne do realizacji jego celów – w przypadku organizacji praktyk zawodowych dla uczniów np. dojazd, ubezpieczenie NNW, wynagrodzenie opiekuna. Praktyki zawodowe mają przede wszystkim pomóc uczniom liceów w podjęciu decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia. Mają również umożliwić im kontakt z realnym środowisku pracy, w zawodzie, który wybiorą. Należy pamiętać, że każdy, zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP. Mając na uwadze cel odbycia praktyk, niezdefiniowany czas ich trwania, a także fakt, że uczniowie na praktykach nie świadczą pracy na danym stanowisku, a jedynie poznają środowisko pracy, wydatek jakim jest stypendium może zostać oceniony przez KOP jako nieracjonalny. Korekta odpowiedzi: Wydatek związany z wypłatą stypendium dla ucznia biorącego udział w praktykach zostanie oceniony jako niekwalifikowalny.
9.	Uczestnicy	W związku z ogłoszeniem naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 – kształcenie ogólne, chciałbym zapytać się, czy technika w zakresie kształcenia ogólnego mogą brać udział w projekcie?	Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, przedmiotowy nabór kierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach. Technika nie mogą być Wnioskodawcami/Beneficjentami i Partnerami w projekcie.
10.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	W imieniu Łukasiewicz – PORT, jako jednego z instytutów Sieci Badawczej Łukasiewicz zwracam się z uprzejmą prośbą wskazania, czy możemy ubiegać się o dofinansowanie w ramach konkursu, jako „jednostka naukowa”. Niestety w Regulaminie konkursu nie widzę definicji pojęcia „jednostka naukowa”. Łukasiewicz – PORT nie jest organem prowadzącym szkołę, to wówczas projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot - np. jednostką samorządu terytorialnego? Czy wówczas to jednostka samorządu terytorialnego powinna być wnioskodawcą w projekcie, a my partnerem?	Poprzez jednostki naukowe rozumiemy instytucje prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe (np. instytut badawczy, Instytuty PAN, Centrum Łukasiewicz). Zgodnie z zapisami kryterium formalnego nr 3 pn. Kryterium kwalifikowalności Wnioskodawcy/Beneficjenta i Partnera w przypadku, gdy Wnioskodawcą jest podmiot nie będący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym, np. jednostką samorządu terytorialnego. Proszę pamiętać, że szkoły nie posiadają osobowości prawnej, w związku z tym wszelkie umowy podpisane są z ich organami prowadzącymi.
11.	Kryteria	Czy w ramach konkursu wymienione w regulaminie „miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze”, oraz wskazane „obszary wiejskie”, są miejscami dodatkowo punktowanymi, czy też obligatoryjnymi, co do szkół, które mogą przystąpić do projektu.	Zgodnie z zapisami kryteriów premiujących nr 1 pn. Kryterium regionu objętego wsparciem i nr 2 pn. Kryterium realizacji projektów na obszarach wiejskich premię punktową otrzymują projekty, w których co najmniej jedna szkoła objęta projektem będzie położona na ww. obszarach. Spełnienie kryteriów premiujących nie jest obligatoryjne i nie wyklucza Państwa z otrzymania pozytywnego wyniku oceny.

12.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Wnioskodawcą może być MSP, natomiast Powiat (w przypadku szkół ogólnokształcących) może zostać PARTNEREM.	MSP i Powiat mogą być Wnioskodawcą, Beneficjentem lub Partnerem. W przypadku, gdy wnioskodawcą jest MSP projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym szkołę.
13.	Zasady horyzontalne	Czy w działaniu 8.1 możliwy jest udział placówek, które nie będą likwidowały barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych (lub z opiniami)? Czy jest to jednym z kryteriów dostępu?	Nie ma obowiązku zaplanowania w każdym projekcie działań z zakresu likwidowania barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami. Chodzi o to, aby działania projektowe były tak skonstruowane, aby mógł w nich wziąć udział każdy, chętny uczestnik, bez względu na rodzaj niepełnosprawności. Planując i realizując projekt muszą Państwo przestrzegać zasad opisanych w „Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027” w szczególności w załączniku nr 2 „Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027”. Zatem wszystkie produkty, usługi będące przedmiotem Państwa projektu powinny być realizowane zgodnie z niniejszym załącznikiem. Proszę pamiętać, że każdy projekt współfinansowany z funduszy europejskich musi być zgodny z zasadami horyzontalnymi, tj.: zasadą równości szans i niedyskryminacji, zasadą równości kobiet i mężczyzn, zasadą zrównoważonego rozwoju i „DNSH” („nie czyni poważnych szkód”). Projekt musi być także zgodny z zapisami Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Warunki te będą badane przez Komisję Oceny Projektów na etapie oceny merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu.
14.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu możliwe jest organizowanie zajęć sportowych?	Odpowiedź na to pytanie jest uzależniona od celu/ efektu jakie mają przynieść uczestnikom te zajęcia. Jako dodatkowe zajęcia, które mają uatrakcyjnić i spżytkować czas wolny uczniów nie mogą być kwalifikowane w projekcie. Projekt ma wspierać działania, które prowadzą do celu, np. do wzmocnienia kompetencji/ przyrostu kwalifikacji/ wzmocnieniu odporności psychicznej młodzieży. Zajęcia sportowe mogłyby być środkiem do osiągnięcia tego celu, ale wymaga to uzasadnienia i będzie podlegało ocenie w trakcie prac KOP.
15.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy w ramach projektu możliwe jest sfinansowanie sensorycznego placu zabaw na poczet prowadzenia tam zajęć dodatkowych?	Wnioskodawca powinien wykazać, że wykonanie sensorycznego placu zabaw jest niezbędne do realizacji działań projektowych i powiązane z celami projektu. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia takiego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu.
16.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu możliwa jest organizacja zajęć pozaszkolnych wyjazdowych- np. do zoo?	W sytuacji, kiedy zajęcia wyjazdowe, np. do ZOO będą powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione, to mogą być organizowane. Ich kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.
17.	Wynagrodzenie nauczycieli	Proszę o potwierdzenie, iż w ramach konkursu jest możliwość ujęcia w budżecie projektu stawek brutto-brutto nauczycieli za prowadzenie zajęć dodatkowych, tj. ujęcie w budżecie: -składki emerytalnej; -składki rentowej, -składki na Fundusz Pracy, -ubezpieczenia wypadkowego, -dodatku stażowego – jeśli dotyczy, -dodatku wiejskiego – jeśli dotyczy, -PPK – pracownik – jeśli dotyczy, -PPK – pracodawca - jeśli dotyczy.	Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 – Podrozdział 3.8 Personel projektu: Kwalifikowalnymi składnikami wynagrodzenia personelu projektu są wynagrodzenie brutto oraz koszty ponoszone przez pracodawcę zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w szczególności składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Pracownicze Plany Kapitałowe, odpisy na ZFŚS lub wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny. Dodatek wiejski/ dodatki stażowe mogą być kwalifikowalne, jeżeli wynikają z Regulaminu plac.
18.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu możliwa jest organizacja dodatkowych zajęć z gimnastyki korekcyjnej w szkole podstawowej?	Gimnastyka korekcyjna nie może być realizowana w typie projektu 8.1.B.

19.	Okres realizacji projektu	Jaki jest najwcześniejszy możliwy termin rozpoczęcia projektu?	Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Jednocześnie proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.
20.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy w konkursie FEDS.08.01-IZ.00-075/24 - Dostęp do edukacji, partnerem w projekcie może być np. Gmina Wrocław - jako organ prowadzący szkołę.	Zgodnie z kryterium formalnym nr 3 pn. Kryterium kwalifikowalności Wnioskodawcy/Beneficjenta i Partnera Gmina Wrocław, jako jednostka samorządu terytorialnego, może być partnerem w projekcie. Proszę pamiętać, że w przypadku gminy, jako organu prowadzącego szkołę, spełnione musi być również kryterium formalne specyficzne bez możliwości poprawy pn. Kryterium liczby wniosków o dofinansowanie projektu, w którym gmina może być Wnioskodawcą/Beneficjentem lub Partnerem w maksymalnie 2 projektach, gdy jako organ prowadzący prowadzi od 1 do 10 szkół i w maksymalnie 4 projektach, gdzie jest organem prowadzącym dla więcej niż 10 szkół.
21.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Planujemy projekt partnerski z organem prowadzącym szkołę ale należącym do wspólnego holdingu (wnioskodawca – uczelnia niepubliczna; partner - organ prowadzący szkołę niepubliczną), czy partnerstwo zakładające udział w projekcie biznesowo powiązanych ze sobą partnerów (ale będących odrębnymi spółkami) jest dopuszczalne?	Partnerstwa służące wspólnej realizacji projektu mogą być zawierane przez wszystkie podmioty bez ograniczeń. Nie ma zatem przeciwskazań do zawiązania partnerstwa pomiędzy podmiotami wskazanymi w pytaniu, niemniej zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów . Będzie to przedmiotem oceny KOP, jak i kontroli na etapie realizacji projektu. Proszę pamiętać, że wyboru partnerów należy dokonać przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych. Oznacza to, że partnerzy muszą faktycznie angażować się w realizację projektu. Szczegółowe informacje nt. realizacji projektów partnerskich znajdują Państwo w Rozdziale 6 Regulaminu wyboru projektów. Dodatkowo informuję, że katalog Partnerów jest tożsamy z katalogiem Beneficjentów określonym w Kryteriach wyboru projektów i Regulaminie. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

22.	Praktyki zawodowe	<p>Ogłoszony nabór umożliwia, a nawet dodatkowo premiuje, organizację praktyk zawodowych dla uczniów liceów. Prosimy o wskazanie definicji praktyk zawodowych na potrzeby ogłoszonego naboru. Czy ION przewiduje minimalną/maksymalną liczbę godzin dla ucznia przebywającego na praktykach zawodowych? Na jakiej podstawie wyliczyć stawkę godzinową dla ucznia odbywającego praktyki?</p>	<p>Praktyki zawodowe mają przede wszystkim pomóc uczniom liceów w podjęciu decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia. Mają również umożliwić im kontakt z realnym środowiskiem pracy, w zawodzie, który wybiorą.</p> <p>IOK nie określa min./max. okresu praktyk. Ilość godzin praktyk zawodowych powinna umożliwić uczniom osiągnięcie celu wskazanego powyżej.</p> <p>W ramach projektu można ponosić wydatki niezbędne do realizacji jego celów – w przypadku organizacji praktyk zawodowych dla uczniów np. dojazd, ubezpieczenie NNW, wynagrodzenie opiekuna. To Wnioskodawca określa jakie wydatki musi ponieść w związku z organizacją praktyk oraz ich godzinowy wymiar. Należy pamiętać, że każdy, zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP.</p> <p>Korekta odpowiedzi: Wydatek związany z wypłatą stypendium dla ucznia biorącego udział w praktykach zostanie oceniony jako niekwalifikowalny.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
23.	Okres realizacji projektu	<p>Czy są jakieś wytyczne dotyczące okresu realizacji projektu w ramach naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 – kształcenie ogólne. Czy jest rekomendowany termin rozpoczęcia, zakończenia oraz okres realizacji projektu?</p>	<p>Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia i zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
24.	Forma wsparcia	<p>Czy wybrane działania edukacyjne dla uczniów z dolnośląskich szkół można realizować poza województwem dolnośląskim np. zorganizowanie wyjazdu na kilkudniowe zajęcia treningowe w formie Campu nad morze?</p>	<p>Rekomendujemy, aby działania podejmowane w ramach projektu były realizowane na terenie województwa dolnośląskiego. Program ma zasięg regionalny i biorąc pod uwagę stopień rozwoju Dolnego Śląska (wysoki dostęp do usług, miejsc edukacyjnych, różnorodność geograficzna) zadania projektowe powinny odbywać się na jego obszarze.</p> <p>Niemniej, jeżeli Wnioskodawca uzasadni we wniosku, że cel projektu nie może zostać osiągnięty bez takiego wyjazdu, wówczas kwalifikowalność wydatku, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.</p>

25.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy działaniami w projekcie można objąć uczniów i nauczycieli szkół, które nie będą formalnie partnerem w projekcie? Przykład: projekt partnerski jest realizowany z instytucją rynku pracy (instytucją szkoleniową), gdzie wnioskodawcą jest organ prowadzący jedną szkołę, ale działania wykraczają poza tę jedną szkołę i są skierowane również do uczniów i nauczycieli ze szkół ponadpodstawowych z terenu woj. dolnośląskiego?	Działanie 8.1, typ B skierowane jest do szkół, które prowadzą kształcenie ogólne. Efektem projektu ma być wzmocnienie szkoły jako podmiotu dzięki wsparciu zatrudnionej tam kadry, doposażeniu takiej placówki oraz wzmocnieniu kompetencji jej uczniów. Wszelkie działania projektowe muszą wypływać z obligatoryjnej diagnozy środowiska szkolnego, przeprowadzonej przez szkołę/ organ prowadzący, która potrafi indywidualnie określić zapotrzebowanie, biorąc pod uwagę posiadane zasoby (kadrowe, techniczne, kompetencyjne). O skierowaniu wsparcia do szkół świadczy struktura kryteriów, m.in.: 1. Kryterium formalne 3 – dot. typu Wnioskodawcy/ Partnera, w którym wskazuje się, że w przypadku gdy Wnioskodawcą jest podmiot niebędący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot. 2. Kryterium formalne specyficzne 1 – dot. liczby wniosków. Zadaniem kryterium jest wyeliminowanie ryzyka powielania się wsparcia skierowanego do tych samych organów prowadzących i grupy docelowej. 3. Kryterium formalne specyficzne 2 – dot. obligatoryjnej diagnozy środowiska szkolnego; 4. Kryterium merytoryczne specyficzne 1 – dot. formy wsparcia. Reasumując, uczniowie i nauczyciele ze szkół, które nie są partnerem w projekcie, nie mogą być objęci wsparciem w jego ramach.
26.	Forma wsparcia	Czy kursy i szkolenia specjalistyczne dla nauczycieli Wnioskodawcy można realizować poza granicami kraju. Przykład: wnioskodawca planuje udział kilku nauczycieli w międzynarodowym kursie, dzięki któremu nauczyciele zdobędą specjalistyczne uprawnienia oraz certyfikat międzynarodowy dot. innowacyjnej metodyki edukacyjnej prowadzenia zajęć.	ION dopuszcza możliwość zdobycia kwalifikacji przez nauczycieli w kursach organizowanych poza granicami RP, niemniej z uwagi na temat naboru w ograniczonym zakresie (nie podano w pytaniu zakresu szkolenia, ale nabór dotyczy kształcenia ogólnego, a nie podnoszenia np. wąskich kwalifikacji medycznych czy technicznych, które można zdobywać tylko w ramach zagranicznych kursów). Wnioskodawca musi udowodnić wartość dodaną odbycia kursu poza granicami kraju oraz fakt, że zdobycie takich kwalifikacji nie jest możliwe w Polsce. Odpowiednie uzasadnienie w tym zakresie musi być zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu i będzie podlegało ocenie przez KOP (niezbędna jest diagnoza potrzeb oraz wykazanie niezbędności wydatku). Dodatkowo należy pamiętać, że wsparcie uczestników w projekcie nie może powielać działań na poziomie krajowym.
27.	Forma wsparcia	Czy w ramach projektu będzie można zorganizować seminaria edukacyjne, konferencje dla nauczycieli na terenie woj. dolnośląskiego? Czy taki wydatek w projekcie będzie kwalifikowany?	Nie można ORGANIZOWAĆ seminariów/ konferencji dla nauczycieli. Koszty organizacji takich wydarzeń są niekwalifikowalne.
28.	Trwałość projektu	Czy wnioskodawca po zakończeniu projektu w 2029 roku, będzie mógł komercyjnie wykorzystywać nowe zasoby edukacyjne, które powstały w przedmiotowym projekcie? Czy są jakieś ograniczenia w tym zakresie?	W pytaniu nie zdefiniowano co należy rozumieć przez nowe zasoby edukacyjne (np. czy chodzi o oprogramowanie, doposażenie, scenariusze zajęć, filmy instruktażowe). ION zachęca do zapoznania się ze wzorem umowy zamieszczonym przy tym naborze, szczególnie z regulacjami zawartymi w par. 24, ust. 9 i 10 (prawa autorskie) oraz par. 22 dot. trwałości projektu i rezultatów, szczególnie, jeżeli te nowe zasoby będą w projekcie finansowane w ramach c-f.

29.	Okres realizacji projektu	<p>Bardzo proszę o informację dot. okresu realizacji działań w projekcie. W poprzednich naborach oraz w poprzedniej perspektywie finansowej określaliście Państwo okres realizacji rzeczowej, tj. np. dodatkowych zajęć w projekcie (np. max. 24 miesiące bądź do konkretnej daty, np. 25 stycznia 2026).</p> <p>Proszę o wskazanie faktycznej daty rzeczowej realizacji projektu?</p> <p>W regulaminie konkursu wskazujecie Państwo okres kwalifikowalności wydatków jako 31 grudnia 2029 r. Czy mamy rozumieć, że możemy planować w projekcie zajęcia do dnia 31 grudnia 2029 r.</p>	<p>Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia i zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytucznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
30.	Uczestnicy	<p>Jak interpretować zapisy projektu w zakresie celu i beneficjentów: z jednej strony NA CO : Wsparcie kształcenia ogólnego (co to znaczy?) skierowane do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących , DLA KOGO : szkoły i inne placówki systemu oświaty.</p> <p>Czy to jest projekt dla przedszkoli niepublicznych? N jakie cele szczegółowe - „wsparcie kształcenia ogólnego”?</p>	<p>Zgodnie z Regulaminem, przedmiotowy nabór kierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach. Nie jest to nabór kierowany do przedszkoli. W ramach tego naboru wspieramy przede wszystkim umiejętności kluczowe uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych oraz podnosimy umiejętności zawodowe oraz społeczne kadry pedagogicznej i zarządzającej tych placówek.</p>
31.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	<p>Czy możliwe jest włączenie do projektu zespołu szkół technicznych jako partnera, mając na uwadze specyfikę proponowanych zajęć z automatyki? W regulaminie mowa jest jedynie o szkołach podstawowych i liceach.</p>	<p>Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, przedmiotowy nabór kierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach. Technika nie mogą być Wnioskodawcami/Beneficjentami i Partnerami w projekcie. Dodatkowo, wskazane przez Pana propozycje zajęć wpisują się w uzupełniający typ projektu 8.1.F Działania na rzecz budowania i wzmacniania wśród dzieci i uczniów umiejętności STEM/STEAM, który może być realizowany w przedmiotowym naborze fakultatywnie z obowiązkowym typem projektu 8.1 B.</p>

32.	Wsparcie PIFE	<p>Czy mogliby Państwo udzielić dodatkowych wytycznych lub wsparcia w procesie przygotowania i realizacji projektu?</p> <p>Wierzę, że nasza inicjatywa może znacząco przyczynić się do podniesienia jakości kształcenia zawodowego, oferując uczniom praktyczne umiejętności poszukiwane na rynku pracy.</p>	<p>Ogłoszony nabór nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 w ramach Działania 8.1 Dostęp do edukacji, skierowany jest do szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących z wyłączeniem szkół dla dorosłych i szkół specjalnych lub oddziałów specjalnych w ogólnodostępnych szkołach: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/5577-nabor-konkurencyjny-nr-feds0801-iz00-07524-ksztalcenie-ogolne</p> <p>W roku 2023 ogłaszane były nabory nr FEDS.08.01-IZ.00-007/23: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/3640-ogloszenie-o-naborze-w-trybie-konkurencyjnym-feds0801-iz00-00723-dla-projektow-z oraz FEDS.08.01-IZ.00-008/23: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/3667-ogloszenie-o-naborze-przeprowadzanym-w-trybie-konkurencyjnym-feds0801-iz00-00823-nabor zakładające wsparcie kształcenia zawodowego na terenie województwa dolnośląskiego dla techników, szkół branżowych I stopnia oraz szkół branżowych II stopnia. Oba nabory zostały zakończone.</p> <p>Jednocześnie informuję, że PIFE nie świadczy usług doradztwa w zakresie sporządzania Wniosku o dofinansowanie. Wszystkie dokumenty związane z przedmiotowym naborem (wraz z Instrukcją wypełniania wniosku) zamieszczone są adresem: https://funduszeudolnoslaskie.pl/nabory/5577-nabor-konkurencyjny-nr-feds0801-iz00-07524-ksztalcenie-ogolne. Beneficjenci mają możliwość konsultacji zapisów przesyłając pytania na wskazany w Regulaminie naboru adres: pife@dolnyslask.pl. Na stronie internetowej pod ogłoszeniem o naborze pojawiają się także sukcesywnie FAQ – pytania i odpowiedzi dla beneficjentów.</p> <p>Zachęcam do śledzenia aktualności na stronie Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027: https://funduszeudolnoslaskie.pl/, w tym harmonogramu planowanych naborów. Wkrótce ukaże się również ogłoszenie o webinarium dla potencjalnych beneficjentów w ramach ogłoszonego naboru z Działania 8.1 FEDŚ, które odbędzie się 12 marca br. Zapraszamy także na konsultacje w zakresie dofinansowania UE do naszego Punktu w godzinach jego funkcjonowania.</p>
33.	Modele wypracowane w ramach PO WER	<p>Proszę o udostępnienie listy modeli opracowanych i pozytywnie zwalidowanych w ramach PO WER (lub linków do nich, do listy/bazy danych) szczególnie pod kątem wymaganej pozytywnej walidacji. Zakładamy, że nie są to tylko projekty ORE, ale także projekty realizowane przez inne podmioty, np. Start - ASPE (asystentspe.pl). Brak jest jednak pełnej i aktualnej listy modeli opracowanych i pozytywnie zwalidowanych w ramach PO WER, a przynajmniej my nie możemy takiej znaleźć.</p>	<p>W załączeniu przesyłam listę pozytywnie zwalidowanych modeli wypracowanych w ramach PO WER. Jednocześnie informuję, że w najbliższym czasie lista ta powinna być umieszczona na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>

34.	Wkład własny	Czy źródłem finansowania wkładu własnego mogą być środki prywatne w postaci opłat pobranych od uczestników projektu za wyżywienie (obiady spożywane w stołówce) w trakcie realizacji projektu?	Opłaty pobrane od uczestników projektu za wyżywienie (obiady spożywane w stołówce) nie mogą być kwalifikowalne jako wkład własny, bo wydatek ten nie jest w ogóle możliwy do ponoszenia w projektach wyłonionych do dofinansowania w tym naborze. Wyjątek stanowi sytuacja, w której dzieci wyjeżdżają za wycieczkę edukacyjną i jej elementem jest wyżywienie (np. obiad). Wówczas koszt wycieczki, w tym wyżywienia na wycieczce, może być wnoszony jako wkład własny np. od rodziców dzieci. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
35.	Okres realizacji projektu	Czy jest określony maksymalny czas trwania projektu ? Czy może to być 36 miesięcy?	Regulamin wyboru projektu nie określa terminu rozpoczęcia i zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może obejmować czas przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, o ile wydatki te będą poniesione w okresie realizacji projektu wskazanym we wniosku o dofinansowanie. Wydatki te ponoszone są na Państwa odpowiedzialność. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 i w umowie o dofinansowanie projektu.
36.	Forma wsparcia	Czy w ramce edukacji ekologicznej można organizować wyjazdy edukacyjne aby w naturalnych warunkach poznawały przyrodę i uczestniczyły w specjalistycznych warsztatach np. Hydropolis we Wrocławiu (nauka o wodzie) Ośrodek rehabilitacji dzikich zwierząt (ochrona przyrody) itp.	Można organizować w ramach projektu takie zajęcia, jeżeli będą one powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione. KOP oceni kwalifikowalność takich zajęć, w powiązaniu z celami Państwa projektu.
37.	Forma wsparcia	Czy w ramach pomocy psychologicznej można zorganizować zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze z j.polskiego (potrzeba wynikająca z diagnozy).	Zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach, pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkołach jest udzielana m.in. w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych.
38.	Budżet projektu	Czy można zaplanować wskaźnik zrealizowanych godzin na poziomie 80% a nie 100% godzin ? Pozostawiając w budżecie kwoty wynagrodzenia za realizację zadań na poziomie 100 % Np. zaplanowano 100 godzin logopedii. Wskaźnik produktu = 80 godzin. Zapis w budżecie 100 godzin x 70 zł.	Opracowując działania w projekcie należy zaplanować realizację zadań na poziomie 100%. W trakcie realizacji projektu, w przypadku, gdy godziny realizacji zajęć ulegną zmniejszeniu, Beneficjent może wprowadzić korektę we wniosku o dofinansowanie projektu.
39.	Koszty pośrednie	Czy w ramach kosztów pośrednich można rozliczyć opracowanie wniosku.	Katalog kosztów pośrednich jest katalogiem zamkniętym, określonym w Wytocznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027. Opracowanie wniosku o dofinansowanie nie jest ujęte we wskazanym katalogu.

40.	Typ projektu/zakres wsparcia	W regulaminie dokumentacji konkursowej działania 8.1 (str.12) pkt. 3 "Przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu". Czy pomiędzy wskazanymi podpunktami a do I oraz w kolejnych występuje spójnik lub czy i. Inaczej mówiąc czy wymienione działania muszą być spełnione łącznie czy można wybrać ?	W Rozdziale 3 Regulaminu wyboru projektów wskazany został możliwy do dofinansowania zakres wsparcia. Nie ma konieczności realizowania wszystkich podpunktów wskazanych w obligatoryjnym typie projektu 8.1.B. Wnioskodawca może skoncentrować się na realizacji jednego z punktów proponowanego zakresu wsparcia lub połączyć wsparcie z paru punktów wskazanych w zakresie wsparcia dla typu projektu 8.1.B. Należy jednak pamiętać, że wsparcie kierowane do kadry uczącej/zarządzającej szkół oraz adaptacja pomieszczeń/doposażenie szkół nie może być jedynym działaniem w projekcie, musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb i być niezbędne do osiągnięcia celów projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
41.	Forma wsparcia	Czy w działaniu 8.1.istnieje możliwość realizacji zajęć (części zajęć) dla uczniów i/lub nauczycieli w formie online (o ile wynika taka potrzeba z diagnozy)?	Realizacja zajęć w formule on-line zależy od rodzaju tych zajęć oraz od celu jaki planują Państwo dzięki nim osiągnąć. Przykładowo, praktyki zawodowe mające zapoznać ucznia ze środowiskiem pracy nie mogą odbywać się w formule on-line. To samo dotyczy zajęć mających na celu nabycie kompetencji społecznych czy wspieranie zdrowie psychiczne uczniów. Działania z zakresu edukacji ekologicznej również trudno byłoby przeprowadzić online, jeżeli miałyby przynieść zamierzony efekt. Natomiast kursy i szkolenia nauczycieli/ kadry zarządzającej mogą być realizowane on-line. Stosowne zapisy realizacji form wsparcia w formule on-line powinny wynikać z przeprowadzonej diagnozy i być szczegółowo uzasadnione we wniosku o dofinansowanie projektu. Ich zasadność, w powiązaniu z celami projektu, będzie podlegać ocenie przez KOP. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

42.	Forma wsparcia	<p>Szkoła przewiduje organizację kursów kwalifikacyjnych dla młodzieży licealnej. Zgodnie ze standardami realizacji form wsparcia dla naboru kursy nie będą kończyły się uzyskaniem certyfikatu. W związku z tym nie można zastosować wskaźnika "Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu". Ponieważ jest to działanie premiowane zwracam się zapytaniem, czy uczniów kończących kursy kwalifikacyjne można wykazać we wskaźniku "Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu" - walidacja przeprowadzona przez osobę prowadzącą kurs lub w wskaźniku własnym "liczba uczniów, którzy ukończyli kurs kwalifikacyjny bez certyfikatu".</p> <p>Bazując na dotychczasowym doświadczeniu naszej Fundacji proszę o potwierdzenie, że w przypadku zakwalifikowania projektu do oceny merytorycznej i/lub negocjacji, IZ nie będzie wymagała od Wnioskodawcy uzupełnienia wskaźników o wskaźnik "Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu" w związku z ujęciem w projekcie zadania związanego z kursami kwalifikacyjnymi.</p> <p>Zwracamy szczególną uwagę na wykluczające się zapisy: w Standardach kursy opisane są jako te, które nie muszą kończyć się certyfikatem, natomiast wskaźnik nakazuje ujęcie kursów kwalifikacyjnych zakończonych nabyciem kwalifikacji.</p>	<p>Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów – załącznik nr 1 kursy, o których piszą Państwo w pytaniu nie muszą być kursami, które kończą się uzyskaniem certyfikatu. Uczestników – uczniów kończących takie kursy można wykazać we wskaźniku PLFCR01 Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu. Zgodnie z metodologią pomiaru wskaźnik mierzy liczbę uczniów, którzy dzięki wsparciu z EFS+ nabyli kwalifikacje, kompetencje kluczowe, społeczne lub społeczno-emocjonalne lub umiejętności/kompetencje podstawowe, przekrojowe lub zawodowe.</p> <p>Jednocześnie informuję, że ION nie może składać Wnioskodawcom żadnych deklaracji dotyczących oceny ich projektu. Wszystkie zapisy wniosku o dofinansowanie projektu zostaną ocenione przez KOP.</p>
43.	Okres realizacji projektu	<p>Czy zalecacie Państwo jakiś rok zakończenia projektu tak, jak we wcześniejszych naborach?</p>	<p>Regulamin wyboru projektu nie określa terminu zakończenia projektu. Okres realizacji projektu wskazuje Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie. Proszę pamiętać, że końcową datą kwalifikowalności wydatków w ramach programu jest 31 grudnia 2029 r. Okres kwalifikowalności wydatków w ramach Państwa projektu określony będzie w umowie o dofinansowanie projektu i będzie on tożsamy z okresem realizacji projektu.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
44.	Uczestnicy	<p>Zgodnie z zapisem w „Szczegółowych standardach realizacji wsparcia....” Wsparcie powinno być kierowane do oddziałów klasowych, a nie pojedynczych uczniów. Czy w takim razie możemy zaplanować w ramach projektu np. dodatkową godzinę j. angielskiego dla wszystkich klas I-III, lub zajęcia z wykorzystaniem druku 3D dla całej klasy ?</p>	<p>Wskazane formy zajęć mogą być realizowane w oddziałach klasowych (czyli dla pojedynczej klasy lub dla wszystkich klas danego rocznika). Proszę pamiętać, że na etapie przygotowywania wniosku o dofinansowanie projektu, jesteście Państwo zobowiązani do opracowania Diagnozy potrzeb, która będzie zawierała analizę tych obszarów problemowych, w odniesieniu do których możliwe jest uzyskanie wsparcia w ramach naboru. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>

45.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy w ramach typu 8.1.D c) rozwijanie umiejętności uczniów, w szczególności komunikacji społecznej i wewnętrznej, refleksyjnego myślenia (w tym o sobie), obserwowania i rozpoznawania emocji oraz ich wpływu na organizm i zachowanie, radzenia sobie ze złością, sytuacjami trudnymi i stresem, itp.; możemy adaptować pomieszczenie na np. salę integrującą/salę wyciszeń/salę sensoryczną i wyposażyć ją z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnością?	W ramach ogłoszonego naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie na adaptację pomieszczeń na potrzeby szkół i placówek oświatowych z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami/ specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Musi to jednak zrobić w celu prowadzenia tam zajęć, które będą rozwijać umiejętności, o których mowa w typie 8.1.D c). Tym samym musi zostać wykazane we wniosku powiązanie działań merytorycznych z koniecznością dostosowania tego pomieszczenia. Należy pamiętać, że adaptacja pomieszczeń, nie może stanowić jedynego lub głównego celu projektu i musi być niezbędna do osiągnięcia celu projektu oraz musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
46.	Nauczyciele	Czy jeśli obecnie nauczyciel szkoły podstawowej x zatrudniony jest na 27/18 (9 godzin ponadwymiarowych) czy w przypadku powodzenia projektu nauczyciel szkoły x może być dodatkowo zatrudniony na dodatkowe 5 godzin ponadwymiarowych na tydzień. Ulegnie wówczas przekroczeniu możliwa do realizacji liczba godzin na tydzień danego nauczyciela zatrudnionego w placówce X. Czy godziny "projektowe" (wynikające z zatrudnienia w tej samej placówce szkolnej) mogą przekroczyć łącznie 27h/tydzień.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa w tym przede wszystkim Karty Nauczyciela i Prawa oświatowego. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca. Kwestia opisana w pytaniu nie będzie interpretowana przez Instytucję Organizującą Nabór.

47.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	<p>Chciałbym zwrócić się z następującym pytaniem: czy w naborze nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 (Dostęp do edukacji) wnioskodawcą może być osoba fizyczna będąca organem prowadzącym dla szkoły podstawowej zlokalizowanej na obszarze województwa dolnośląskiego ?</p> <p>Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów:</p> <p>"Wnioski w naborze mogą składać następujące podmioty Wnioskodawcy/Beneficjenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - duże przedsiębiorstwa, - instytucje rynku pracy, - jednostki naukowe, - jednostki organizacyjne działające w imieniu jednostek samorządu terytorialnego, - jednostki samorządu terytorialnego, - Kościoły i związki wyznaniowe, - Lokalne Grupy Działania, - MŚP, - niepubliczne instytucje kultury, - organizacje pozarządowe, - organizacje zrzeszające pracodawców, - ośrodki kształcenia dorosłych, - szkoły i inne placówki systemu oświaty, - uczelnie." <p>Wśród ww. typów Wnioskodawców/Beneficjentów nie są wymienione osoby fizyczne prowadzące szkoły ogólne na Dolnym Śląsku.</p> 	<p>W ramach naboru FEDS 08.01-IZ.00-075/24 wnioskodawcą może być osoba fizyczna będąca organem prowadzącym szkołę. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
48.	Kryteria	<p>Jest kr. premiujące, 5% uczniów z LO na praktyki. Czy to dotyczy 5% wszystkich uczniów z danego LO czy 5% z uczestników projektu?</p>	<p>Zgodnie z zapisami kryterium premiującego nr 6 pn. Kryterium organizacji praktyk zawodowych u pracodawców premię punktową otrzyma projekt, w którym 5% <u>wszystkich uczniów LO będących uczestnikami projektu</u> weźmie udział w praktykach zawodowych u pracodawców. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
49.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	<p>Czy stowarzyszenie działające przy szkole może starać się o dofinansowanie do prowadzenia zajęć z programowania lub organizacji wycieczki dla dzieci</p>	<p>Stowarzyszenie może być Wnioskodawcą/Beneficjentem lub Partnerem w projekcie, gdyż wpisuje się w ww. katalog jako organizacja pozarządowa.</p> <p>W przypadku, gdy wnioskodawcą jest podmiot niebędący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot. Tym samym Stowarzyszenie nie może samodzielnie starać się o dofinansowanie w naborze.</p>

50.	Nauczyciele	Czy nauczyciele mogą realizować zajęcia dodatkowe w ramach projektu w soboty. Załącznik nr.1 precyzuje jedynie kwestie dot. Realizacji zajęć w czasie ferii.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa (np. Karty Nauczyciela), a ION nie jest uprawniony do ich interpretacji. Co do zasady, nauczyciela obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy (art. 42c ust. 1 ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela). W przypadku prowadzenia przez nauczyciela zajęć dydaktycznych, wychowawczych czy opiekuńczych w dniu wolnym od pracy nauczycielowi przysługuje inny dzień wolny od pracy lub odrębne wynagrodzenie. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca.
51.	Kryteria	Czy gmina Lwówek Śląski na pewno nie powinna być ujęta w aktualnym wskaźniku DEGRUBA 3?	Zestawienie gmin wg klasyfikacji DEGURBA: https://ec.europa.eu/eurostat/web/nuts/local-administrative-units?etrans=pl
52.	Uczestnicy	Czy uczestnikami wsparcia w ramach projektu mogą być uczniowie realizujący edukację domową?	Uczestnikami wsparcia w ramach projektu mogą być uczniowie realizujący edukację domową.
53.	Forma wsparcia	W szkole, w której w ramach projektu mają być organizowane zajęcia dodatkowe, dzieci są dowożone i odwożone ze szkoły. Wzięcie udziału w zajęciach projektowych wiąże się z brakiem transportu do domu dla dzieci, czy wobec tego dla umożliwienia wszystkim dzieciom równego dostępu do udziału w zajęciach możliwe jest zaplanowanie w ramach projektu kosztu transportu powrotnego dla dzieci?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z organizacją transportu powrotnego z zajęć i zakupu przekąsek dla uczniów – uczestników projektu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
54.	Forma wsparcia	Zajęcia w ramach projektu odbywać się będą poza podstawą programową- w godzinach popołudniowych, z uwagi na utrudnienia komunikacyjne, nie ma możliwości, aby dzieci między zajęciami podstawowymi a zajęciami dodatkowymi w ramach projektu mogły dostać się do domu, czy wobec tego można w ramach projektu zaplanować posiłek dla dzieci, które zostają dłużej w szkole aby wziąć udział w zajęciach dodatkowych projektowych?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z organizacją transportu powrotnego z zajęć i zakupu przekąsek dla uczniów – uczestników projektu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
55.	Kryteria	Jakie podjęte działania uważacie Państwo za spełnienie Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową (LGBTIQ+) czy wystarczą działania propagujące, które nie pociągają za sobą kosztów czy wymagane jest podejmowanie konkretnych środków wyodrębnionych w budżecie np. szkolenia dla kadry lub zajęcia dla uczniów?	Zgodnie z treścią kryterium premiującego nr 4 pn. Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową działania podjęte w projekcie powinny dążyć do uwrażliwienia społeczności szkolnej na problemy z jakimi osoby LGBTIQ+ borykają się w życiu codziennym. Dodatkowo prowadzone w projekcie działania mają nauczyć społeczność szkolną sposobów reagowania i pomocy osobom LGBTIQ+, likwidować bariery wynikające z dyskryminacji i stereotypów wobec tych osób lub promować równe traktowanie. W swoim projekcie Wnioskodawca ma wykazać konkretne działania, np. zajęcia dla uczniów, spotkania z przedstawicielami organizacji LGBTIQ+, szkolenia dla kadry szkoły, kursy doskonalące dla kadry, warsztaty dla uczniów i kadry.

56.	Forma wsparcia	Czy w ramach zapewnienia odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej możliwe jest ujęcie w ramach projektu kosztu założenia Internetu światłowodowego? Jest to wydatek konieczny do realizacji zajęć z kodowania i programowania.	IZ FEDS dopuszcza możliwość sfinansowania w ramach projektu dostępu do sieci szerokopasmowej. W takim przypadku Wnioskodawca musi udowodnić, że nie dochodzi do podwójnego finansowania wydatku (w szczególności Program FERC, źródła krajowe) oraz potwierdzić, że organ prowadzący placówkę nie aplikuje jednocześnie o tożsame wsparcie w ramach FERC, jak i źródeł krajowych. Dodatkowo każde działanie realizowane w ramach projektu powinno wynikać z Diagnozy potrzeb placówki. Każdy zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP.
57.	Forma wsparcia	Czy w kryterium premiującym nr 8 jest mowa o kwalifikacyjnych kursach zawodowych? Czy też chodzi o inne kursy?	Przykłady kursów kwalifikacyjnych dla uczniów liceów ogólnokształcących zostały wskazane w Załączniku Nr 1 do Regulaminu wyboru projektów, w Rozdziale 9. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
58.	Forma wsparcia	Czy w ramach naboru możliwym jest zaplanowanie realizacji zajęć z zakresu terapii Biofeedback dla uczniów ze SPE w zakresie typu projektu 8.1.D, których potrzeba realizacji wynika z diagnozy potrzeb? W ramach realizacji zajęć niezbędnym jest także zakupienie podstawowego wyposażenia do tych zajęć, bez którego zajęcia nie mogą być realizowane. Czy powyższe możemy zaplanować w ramach naboru?	Biofeedback może być realizowany w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej i klasyfikowany jako inne zajęcia o charakterze terapeutycznym, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Zajęcia te muszą być powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione. KOP oceni kwalifikowalność takich zajęć, w powiązaniu z celami Państwa projektu. Zakup pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji tych zajęć jest możliwy, kiedy zostanie potwierdzony przez przeprowadzoną diagnozę potrzeb, o której mowa w Regulaminie wyboru projektów. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
59.	Nauczyciele	Czy nauczyciele mogą realizować zajęcia dodatkowe w ramach projektu w soboty. Załącznik nr.1 precyzuje jedynie kwestie dot. Realizacji zajęć w czasie ferii.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa (np. Karty Nauczyciela), a ION nie jest uprawniony do ich interpretacji. Co do zasady, nauczyciela obowiązuje pięciodniowy tydzień pracy (art. 42c ust. 1 ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela). W przypadku prowadzenia przez nauczyciela zajęć dydaktycznych, wychowawczych czy opiekuńczych w dniu wolnym od pracy nauczycielowi przysługuje inny dzień wolny od pracy lub odrębne wynagrodzenie. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca.

60.	Kryteria	Czy wskazany w kryteriach udział w stażach u pracodawców 5% uczniów liceów odnosi się do 5% uczniów objętych projektem, czy do 5% uczniów objętych kształceniem we wspieranym liceum?	Zgodnie z zapisami kryterium premiującego nr 6 pn. Kryterium organizacji praktyk zawodowych u pracodawców premię punktową otrzyma projekt, w którym 5% wszystkich uczniów LO będących uczestnikami projektu weźmie udział w praktykach zawodowych u pracodawców. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
61.	Wkład własny	Czy jest możliwość wykazywania wkładu własnego w formie wynagrodzeń nauczycieli będących uczestnikami szkoleń realizowanych dla nich w ramach projektu, a jeżeli tak, to czy są jakieś rekomendacje co do sposobu kalkulowania i dokumentowania tego wkładu własnego?	Wynagrodzenie nauczyciela może być wkładem własnym w ramach projektu, o ile nie jest to wynagrodzenie lub jego część finansowana ze środków projektu. Będzie to wkład własny pieniężny. Wkładem własnym będzie wyłącznie ta część wynagrodzenia, która odpowiada okresowi trwania danej formy wsparcia (w tym wypadku szkolenia). Sposób wykazywania wkładu własnego w projekcie określa szczegółowo Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA w ramach FEDS 2021-2027 (dla naborów ogłaszanych przez IZ FEDS) oraz Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
62.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy w ramach realizacji wsparcia dot. Typów 8.1.D Działania wspierające zdrowie psychiczne dzieci i uczniów oraz 8.1.E Działania z zakresu edukacji ekologicznej możliwy jest zakup niezbędnego wyposażenia/pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć? W pozostałych typach projektu wprost wskazane jest wyposażenie w ramach opisu możliwości wsparcia natomiast w powyższych nie ma takiej informacji.	Tak, zakup wyposażenia do realizacji wskazanych zadań jest możliwy. Wnioskodawca powinien wykazać, że zakup niezbędnego wyposażenia/pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć z zakresu edukacji ekologicznej czy działań wspierających zdrowie psychiczne dzieci i uczniów jest niezbędne do realizacji działań projektowych i powiązane z celami projektu. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia takiego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

63.	Kryteria	Czy kryterium Czy projekt zakłada działania podejmowane wobec uczniów, kadry uczącej i zarządzającej szkoły polegające na wsparciu, podnoszeniu umiejętności we wspieraniu i integracji społecznej osób LGBTIQ+? zostanie spełnione, jeśli w ramach projektu zorganizowane będzie szkolenie dla nauczycieli podnoszące ich umiejętności w obszarze wspierania i integracji społecznej osób z LGBTIQ.	Zgodnie z treścią kryterium premiującego nr 4 pn. Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową działania podjęte w projekcie powinny dążyć do uwrażliwienia społeczności szkolnej na problemy z jakimi osoby LGBTIQ+ borykają się w życiu codziennym. Dodatkowo prowadzone w projekcie działania mają nauczyć społeczność szkolną sposobów reagowania i pomocy osobom LGBTIQ+, likwidować bariery wynikające z dyskryminacji i stereotypów wobec tych osób lub promować równe traktowanie. W swoim projekcie Wnioskodawca ma wykazać konkretne działania, np. zajęcia dla uczniów, spotkania z przedstawicielami organizacji LGBTIQ+, szkolenia dla kadry szkoły, kursy doskonalące dla kadry, warsztaty dla uczniów i kadry. Podjęte przez Wnioskodawcę działania mają być kompleksowe, tj. skierowane do uczniów i kadry uczącej/zarządzającej. Budowanie kultury szkoły wolnej od homofobii to kompleksowe działania skierowane do całej społeczności szkolnej. Tym samym organizacja szkoleń skierowanych tylko do nauczycieli to działania niewystarczające, aby kryterium premiujące zostało spełnione. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
64.	Kryteria	Czy jedna instytucja może złożyć samodzielnie wniosek i być partnerem w drugim projekcie.	W przypadku, gdy Wnioskodawcą jest istniejący limit dotyczący udziału jednego Wnioskodawcy w projektach. Gmina/powiat może być Wnioskodawcą/Beneficjentem lub Partnerem w maksymalnie 2 projektach, gdy jako organ prowadzący prowadzi od 1 do 10 szkół i w maksymalnie 4 projektach, gdzie jest organem prowadzącym dla więcej niż 10 szkół. Jeżeli wskazana w pytaniu instytucja nie jest ist, to może być Wnioskodawcą i równocześnie Partnerem w innym projekcie.
65.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna może być partnerem szkoły/szkół w projekcie.?	Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna może być Partnerem w projekcie i wpisywać się w typ Wnioskodawcy/Partnera jako szkoły i inne placówki systemu oświaty pod warunkiem, że jest wykazana w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych.
66.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy jeżeli w projekcie jest partner wiodący + 2 partnerów to zarządzanie projektem może przejąć tylko partner wiodący?	Projekt mogą Państwo realizować w partnerstwie – zgodnie z zapisami art. 39 ustawy wdrożeniowej. Podział zadań zależy od ustaleń umowy partnerstwa i zarządzanie projektem może stanowić zadanie wyłączne jednego z nich. Partnerem wiodącym w projekcie partnerskim może być wyłącznie podmiot inicjujący projekt i tylko taki, którego potencjał ekonomiczny zapewnia prawidłową realizację projektu partnerskiego. W projektach realizowanych w partnerstwie, umowa o dofinansowanie projektu jest przez nas zawierana z partnerem wiodącym będącym Beneficjentem odpowiedzialnym za przygotowanie i realizację projektu w zakresie określonym w porozumieniu lub umowie o partnerstwie. <u>O ile umowa partnerska nie reguluje tej kwestii odmiennie, środki na realizację projektu otrzymuje każdy z partnerów.</u> Oznacza to, że wykluczenie danego podmiotu z możliwości otrzymania środków uniemożliwia mu uzyskanie statusu partnera w projekcie.

67.	Forma wsparcia	Czy można finansować rozpoczętą adaptację i remont budynku na potrzeby szkoły? (Organ prowadzący wynajmuje budynek i kilka lat temu rozpoczął adaptację przerwana przez pandemię i brak środków).	Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie na adaptację pomieszczeń w szkole wyłącznie w celu prowadzenia tam zajęć projektowych, które będą np. rozwijać umiejętności, o których mowa w typie obligatoryjnym 8.1.B. Tym samym musi zostać wykazane we wniosku powiązanie działań merytorycznych projektu z koniecznością adaptacji pomieszczeń. Należy pamiętać, że adaptacja pomieszczeń, nie może stanowić jedyne lub głównego celu projektu i musi być niezbędna do osiągnięcia celu projektu oraz musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb. Remont budynku nie jest celem interwencji EFS+. Dodatkowo wydatki w tym zakresie muszą być poniesione w okresie realizacji projektu i spełniać wszelkie wymogi określone w regulaminie naboru.
68.	Środki trwałe	Czy możliwa jest inwestycja w obcy środek trwały? Jest umowa najmu na tę nieruchomości – czy są jakieś dodatkowe wymogi, aby można było dokonać inwestycji (np. długość umowy czy zapisy gwarantujące ewentualny zwrot środków w razie zerwania umowy)?	Zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków określone są w Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 oraz we wzorze umowy o dofinansowanie, która jest załącznikiem do Regulaminu. Szczegółowe informacje w tym zakresie należy przedstawić we wniosku o dofinansowanie i wydatek ten jak każdy inny będzie przedmiotem oceny. Pytanie jest zbyt ogólne, aby podać bardziej szczegółowe informacje.
	Forma wsparcia	Czy szkolenie przeprowadzone z inicjatywy dyrekcji szkoły jest wsparciem bezpośrednim?	Wsparcie realizowane dla kadry uczącej/zarządzającej jest wsparciem bezpośrednim. Takie wsparcie nie może wynikać z osobistych preferencji czy przekonań dyrektora szkoły, ale z przeprowadzonej Diagnozy potrzeb. Wspomniana diagnoza ma zawierać analizę potrzeb kadry placówki, w tym nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji oraz zapotrzebowania na doksztalcanie (np. kursy, szkolenia, studia podyplomowe, coaching, tutoring, mentoring i inne formy wsparcia kadry).
69.	Wkład własny	Czy istnieje możliwość wniesienia wkładu własnego niepieniężnego w formie udostępnienia sal dydaktycznych na czas realizacji zajęć dodatkowych w ramach projektu jeśli znajdują się one w budynku po wcześniejszej termomodernizacji ze środków UE?	Wniesienie wkładu własnego w postaci wynajęcia sal lekcyjnych na potrzeby realizacji zajęć w budynku, w którym wcześniej dokonano termomodernizacji z innego PO, nie będzie stanowiło podwójnego finansowania.
70.	Forma wsparcia	Czy można sfinansować koszt transportu dla uczniów, którzy będą uczestniczyć w zajęciach dodatkowych w ramach projektu? Zajęcia realizowane będą w godzinach pozalekcyjnych, natomiast część uczniów dojeżdża z innych miejscowości, co utrudniać będzie udział w zajęciach i konieczne jest zapewnienie dodatkowych kursów autobusu szkolnego. Czy taki wydatek może być kwalifikowany?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z organizacją transportu powrotnego z zajęć uczestników projektu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu.
71.	Forma wsparcia	Planowane jest dla nauczycieli szkolenie stacjonarne weekendowe poza placówką szkolną. Czy wydatkiem kwalifikowalnym będzie nocleg oraz wyżywienie, w przypadku takich szkoleń?	W opinii IZ koszty opisane w pytaniu mogą być kwalifikowalne, o ile zostały uwzględnione w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu jako niezbędne dla jego prawidłowej realizacji. Ponadto konieczność przeprowadzenia szkolenia powinna wynikać z Diagnozy potrzeb, w której Wnioskodawca musi zawrzeć analizę potrzeb kadry placówki, w tym nauczycieli w zakresie doskonalenia kompetencji oraz zapotrzebowania na doksztalcanie (np. kursy, szkolenia, studia podyplomowe, coaching, tutoring, mentoring i inne formy wsparcia kadry). Kwalifikowalność ww. wydatków, w powiązaniu z celami projektu (w tym niezbędność odbycia szkolenia poza miejscem zamieszkania), będzie oceniana przez KOP.

72.	Forma wsparcia	Czy kwalifikowalny jest koszt wyżywienia w przypadku szkoleń dla nauczycieli, które odbywać się będą stacjonarnie na terenie placówki?	W opinii IZ możliwe jest pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem posiłku nauczycielom biorącym udział w szkoleniu, pod warunkiem, że działania te są elementem kompleksowego wsparcia i są niezbędne dla osiągnięcia celów projektu. Należy pamiętać, że każdy, zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
73.	Forma wsparcia	Czy jeżeli w szkole pracuje nauczyciel z niepełnosprawnością to można aplikować o środki na usunięcie barier architektonicznych np. schodolaz lub podjazd?	Dostosowanie szkoły do potrzeb osób z niepełnosprawnościami jest możliwe gdy <u>uczestnikiem projektu</u> jest taka osoba. Celem projektu nie jest dostosowanie szkoły do standardów architektonicznych, a jedynie umożliwienie uczestnictwa w projekcie takim osobom. Jeżeli już na etapie wniosku diagnozują Państwo, że w grupie docelowej będą osoby z niepełnosprawnością i udział w konkretnych formach wsparcia będzie wymagał dostosowania sal do ich potrzeb, to można taki wydatek przewidzieć.
74.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	W regulaminie wyboru projektów w ramach naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 wskazano, że wnioskodawcami mogą być m. in. szkoły i inne placówki systemu oświaty, przy jednoczesnym zastrzeżeniu, że „W przypadku, gdy wnioskodawcą jest podmiot niebędący organem prowadzącym szkołę projekt musi być realizowany w partnerstwie z organem prowadzącym taki podmiot.” Proszę o wyjaśnienie czy w takim przypadku organ prowadzący może pełnić funkcję wyłącznie doradczą/wspierającą? Jak jest rozumiane takie partnerstwo w ramach ww. naboru?	Zgodnie z Regulaminem, udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych. Oznacza to, że partnerzy muszą faktycznie angażować się w realizację projektu. Ponadto zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów. Reasumując, organ prowadzący szkołę nie może pełnić jedynie funkcji doradczej bądź wspierającej w projekcie. Proszę pamiętać, że szkoły nie mają osobowości prawnej. W związku z tym dyrektor takiej szkoły musi uzyskać pełnomocnictwo organu prowadzącego do pozyskania dodatkowych środków finansowych na realizację projektów prowadzonych w szkole. Dodatkowo umowa o dofinansowanie projektu zostanie podpisana z podmiotem posiadającym osobowość prawną, czyli z organem prowadzącym.
75.	Forma wsparcia	Czy w projekcie z naboru FEDS.08.01-IZ.00-075/24 będą akceptowane zajęcia dodatkowe pozaszkolne, w formie wycieczek kilku dniowych i zagranicznych?	Rekomendujemy, aby działania podejmowane w ramach projektu były realizowane na terenie województwa dolnośląskiego. Program ma zasięg regionalny i biorąc pod uwagę stopień rozwoju Dolnego Śląska (wysoki dostęp do usług, miejsc edukacyjnych, różnorodność geograficzna) zadania projektowe powinny odbywać się na jego obszarze. Wnioskodawca musi udowodnić wartość dodaną odbycia wycieczki poza granicami województwa bądź kraju. Odpowiednie uzasadnienie w tym zakresie musi być zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu i będzie podlegało ocenie przez KOP (niezbędna jest diagnoza potrzeb oraz wykazanie niezbędności wydatku). Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

76.	Wniosek o dofinansowanie	Obszar danych miejsca – czy we wniosku wpisujemy tylko adres siedziby beneficjenta i/lub partnera projektu, czy wszystkie miejsca w jakich planujemy realizować projekt, (tzn. w ramach projektu planujemy wyjście/wycieczkę, praktyki, kursy). Czy wpisujemy we wniosku miejsce realizacji każdego przedsięwzięcia?	Zgodnie z "Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach naborów ogłaszanych przez IZ FEDS" w sekcji Obszar realizacji projektu należy wybrać z listy rozwijalnej Cały kraj lub Region, natomiast w sekcji Miejsce realizacji projektu, po wybraniu wartości Region, należy wskazać miejsce realizacji projektu. Należy zdefiniować obszary, na których projekt będzie realizowany. Za pomocą przycisku +Dodaj obszar można dodawać nowe obszary danych do listy. W przypadku realizacji projektu na obszarze obejmującym więcej niż jeden powiat lub gminę, należy je wszystkie wymienić. W sytuacji, gdy obszar realizacji projektu obejmuje obszar całego województwa albo całego powiatu, nie trzeba wskazywać odpowiednio poszczególnych powiatów albo gmin składających się na obszar realizacji projektu. W pozostałych przypadkach dla każdego z obszarów należy określić: Województwo – wpisać lub wybrać z listy rozwijanej. Powiat – wpisać lub wybrać z listy rozwijanej. Gminę – wpisać lub wybrać z listy rozwijanej.
77.	Forma wsparcia	Organizacja dla uczniów liceów praktyk zawodowych u pracodawców oraz organizacja kursów kwalifikacyjnych dla uczniów liceów, którzy ukończyli 15 r.ż. -proszę o wyjaśnienie. Zgodnie z regulaminem projekt jest przeznaczony dla 8 letnich szkół podstawowych i 4 letnich liceów ogólnokształcących, które to zgodnie z podstawą programową nie mają kształcenia zawodowego.	Praktyki zawodowe u pracodawców przeznaczone są dla uczniów liceów ogólnokształcących. Ich celem nie jest kształcenie zawodowe uczniów, a umożliwienie uczniom kontraktu z realnym środowiskiem pracy, w zawodzie, który wybiorą. Mają im również pomóc w podjęciu decyzji o wyborze dalszego kierunku kształcenia. Natomiast kursy kwalifikacyjne dla uczniów, którzy ukończyli 15 r.ż. mają wyposażyć uczniów w nowe umiejętności praktyczne.
78.	Uczestnicy	Uczestnicy - czy w projekcie (i jego treści) należy założyć, że każdy uczestnik projektu weźmie udział w danych zajęciach (do których został zakwalifikowany) na poziomie min. 80% obecności ?	Wnioskodawca decyduje na jakim poziomie określi realizację wybranego w projekcie wskaźnika.
79.	Budżet projektu	Jaki % mogą stanowić zakupy w projekcie, a jaki % inwestycje?	ION nie określa limitów procentowych przeznaczonych na zakupy czy inwestycje, z wyjątkiem limitu na wydatki w ramach cross-financingu, który nie może stanowić więcej niż 15% całkowitej wartości projektu. Należy pamiętać, że każdy, zaplanowany w projekcie wydatek powinien być niezbędny i racjonalny, a jego kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniony przez KOP.
80.	Nauczyciele	W jaki sposób możemy wynagrodzić nauczyciela który w ramach dodatkowych zajęć pozaszkolnych, czyli wycieczka realizuje np. 11h z dziećmi? Czy jest to stawka jak za nadgodziny? czy możemy w jakiś inny sposób naliczyć to wynagrodzenie dla nauczyciela biorącego udział w projekcie, żeby było to dla niego bardziej opłacalne i atrakcyjne.	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa, w tym przede wszystkim Karty Nauczyciela i Prawa oświatowego. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca. Kwestia opisana w pytaniu nie będzie interpretowana przez Instytucję Organizującą Nabór.
81.	Forma wsparcia	Czy w ramach tego wsparcia można zrealizować Kwalifikacyjny Kurs Zawodowy (którego ukończenie umożliwia podjęcie do egzaminu zawodowego w OKE i otrzymania dyplomu potwierdzającego nabycie kwalifikacji zawodowych) np. z fryzjerstwa?	ION dopuszcza możliwość uczestnictwa w kwalifikacyjnych kursach zawodowych.

82.	Forma wsparcia	Jedną z możliwych form wsparcia (przedmiot naboru, w tym typy projektów podlegających dofinansowaniu) uczniów w ramach naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 jest wymieniona w punkcie „I” organizacja kursów kwalifikacyjnych dla uczniów liceów, którzy ukończyli 15 r.ż. Czy kursy opisane w punkcie „I” są tożsame z Kwalifikacyjnymi Kursami Zawodowymi (KKZ), czy też mogą to być dowolne kursy kończące się uzyskaniem np. kwalifikacji rynkowej?	ION dopuszcza ukończenie przez uczniów obydwu z wymienionych w pytaniu form uzyskania kwalifikacji.
83.	Orientacyjny termin oceny	W jakim miesiącu 2024 r. planujecie Państwo ogłosić wyniki konkursu 8.1.?	Przewidywany termin ogłoszenia wyników naboru to sierpień 2024 r. W przypadku dużego zainteresowania naborem i wpłynięcia dużej liczby wniosków termin ten może ulec wydłużeniu.
84.	Modele wypracowane w ramach PO WER	Proszę o przysłanie listy modeli opracowanych i pozytywnie zwalidowanych w ramach POWER.	W załączeniu przesyłam listę pozytywnie zwalidowanych modeli wypracowanych w ramach PO WER. Jednocześnie informuję, że w najbliższym czasie lista ta powinna być umieszczona na stronie Ministerstwa Edukacji Narodowej.
85.	Wkład własny	Czy wkładem własnym niepieniężnym mogą być sale lekcyjne udostępnione na zajęcia dodatkowe dla uczniów w projekcie 8.1? Część sal lekcyjnych w szkole była wyposażona w sprzęt TIK w ramach projektów w poprzedniej alokacji, czy taka sala może być udostępniona na zajęcia dodatkowe w aktualnym projekcie 8.1 i będzie taki wkład własny kwalifikowalny ?	Wniesienie wkładu własnego np. w postaci wynajęcia sal komputerowych na potrzeby realizacji zajęć projektowych ramach EFS+, które wyposażono w sprzęt sfinansowany z EFS lub z krajowych środków publicznych, będzie stanowić podwójne finansowanie. Wykorzystanie ww. sal może się odbywać jedynie bezkosztowo, z wyjątkiem sytuacji, kiedy Beneficjent, w ramach wkładu własnego, uwzględni koszt opłat za użytkowanie pomieszczenia, tj. energia elektryczna, ciepła, internet, itp.
86.	Pomoc de minimis	Wnioskodawcą będzie Fundacja prowadząca szkoły publiczne.? Będą w projekcie działania standardowe: zajęcia dodatkowe dla uczniów, wyposażenie pracowni w TIK, adaptacja zgodnie z diagnozą potrzeb szkoły... Czy wystąpi w projekcie pomoc de minimis?	W ramach naboru nie przewidujemy występowania pomocy publicznej oraz pomocy de minimis. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
87.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	W ramach typu 3. 8.1.F Działania na rzecz budowania i wzmocnienia wśród dzieci i uczniów umiejętności STEM/STEAM i poniekąd typu 8.1.B Rozwój kształcenia ogólnego, tj.: (f,g) planujemy utworzyć pracownię STEAM (w której będą odbywać się zajęcia dodatkowe w ramach projektu w modelu STEAM) poprzez wyposażenie nieużytkowanej dotąd Sali dydaktycznej. Czy poza zakupem sprzętu i pomocy dydaktycznych możliwy jest również zakup mebli aby móc uruchomić pracownię? Mamy na myśli trapezowe/trójkątne stoły, krzesła, szafy do przechowywania sprzętu, biurko itp.?	Zakup wyposażenia/doposażenia w meble sali dydaktycznej jest możliwy. Wnioskodawca powinien wykazać, że zakup niezbędnego wyposażenia/doposażenia w meble sal do realizacji zajęć jest niezbędne do realizacji działań projektowych i powiązane z celami projektu. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia takiego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu.
88.	SELFIE	Proszę również o informację w sprawie raportu SEFFIE. Jaki odsetek kadry i uczniów szkoły należy wziąć pod uwagę do badania aby raport ten był przez Państwa uznany za ważny?	Po założeniu konta dla szkoły dostępne są materiały instruktażowe, w których określone są m.in. minimalne wskaźniki uczestnictwa. Bez logowania można zapoznać się z wytycznymi dla koordynatorów SELFIE w j. ang: https://education.ec.europa.eu/pl/document/setting-up-selfie-in-your-school-detailed-guide-for-selfie-school-coordinators (strona 11-12).
89.	Koszty pośrednie	Pytanie dotyczące rozdziału 13. Budżet Projektu, koszty pośrednie: co w przypadku gdy mamy projekt o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN a mniej niż 882 260 PLN - jaką stawkę kosztów pośrednich zastosować? Zgodnie z regulaminem nie ma określonej stawki dla kosztów pośrednich dla projektów o powyższej wartości kosztów bezpośrednich.	W opisanym przypadku należy przyjąć wartość 20% kosztów bezpośrednich.

90.	Forma wsparcia	Czy w przypadku ujęcia w projekcie studiów podyplomowych/kursów możliwe jest zobowiązanie nauczyciela do pozostawania w zatrudnieniu po zakończeniu nauki przez jakiś okres czasu?	Kwestię tę reguluje Wnioskodawca, w oparciu o regulacje wewnętrzne placówki.
91.	Forma wsparcia	Co z kosztem noclegu i wyżywienia w trakcie wycieczek edukacyjnych związanych z celem projektu? Czy jest to wydatek kwalifikowalny?	Wydatki związane z noclegiem i wyżywieniem mogą zostać uznane jako wydatek kwalifikowany, jeżeli będą niezbędne do realizacji działań projektowych i powiązane z celami projektu. Kwalifikowalność ww. wydatków, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.
92.	Nauczyciele	Jaką należy przyjąć stawkę za godzinę zajęć prowadzonych przez nauczyciela danej szkoły? Czy ma to być stawka za godzinę ponadwymiarową/zastępstw doraźnych wg. stopnia zaszerogowania?	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa w tym przede wszystkim Karty Nauczyciela i Prawa oświatowego. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca.
93.	Nauczyciele	W jaki sposób odnieść 40 godzin tygodniowo w przypadku nauczyciela zatrudnionego w ramach KN do 276 godzin miesięcznie określonych w zał. 1 do regulaminu?	Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa w tym przede wszystkim Karty Nauczyciela i Prawa oświatowego. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca. Kwestia opisana w pytaniu nie będzie interpretowana przez Instytucję Organizującą Nabór.
94.	SELFIE	Czy konieczność zakupu sprzętu do Biofeedback musi wynikać z przeprowadzonej samooceny przy wykorzystaniu narzędzia SELFIE?	Nie.
95.	Forma wsparcia	Czy w przypadku studiów podyplomowych dla nauczycieli z zakresu coachingu, tutoringu i mentoringu konieczne będzie wykazanie prowadzenia zajęć w tym zakresie czy wystarczy, że nabędą kompetencje, które będą wykorzystywane w codziennej pracy z uczniami/rodzicami?	Wsparcie dla nauczycieli dotyczy uczestnictwa w studiów podyplomowych lub objęcia ich wsparciem w formie coachingu, mentoringu, tutoringu, a nie prowadzenia przez nich zajęć w ramach nabytych umiejętności.
96.	Koszty pośrednie	Nauczyciele do pomocy dydaktycznych zgłaszają konieczność zakupu papieru ksero i tonerów do drukarek. Czy w projekcie powyższe zakupy mogą być wykazane jako koszty bezpośrednie? Czy należy przedstawić oświadczenie, że zakupiony papier i tonery służyć będą do realizacji działań w projekcie, a nie do innych działań szkoły?	Zakup papieru i tonerów może być wydatkiem związanym z realizacją zadania merytorycznego w projekcie i w takiej sytuacji powinien być wliczony (papier i toner) w jego kalkulację finansową.
97.	Forma wsparcia	W ramach projektu szkoła chce zakupić gogle VR (ilość wynika z potrzeb zdiagnozowanych za pomocą SELFIE) do prowadzenia zajęć. Czy zajęcia na zakupionym sprzęcie może prowadzić firma zewnętrzna? Czy właściwsze będzie wskazanie, że firma zewnętrzna powinna zapewnić sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć, w tym gogle VR?	Decyzja należy do Wnioskodawcy. Obydwa rozwiązania przedstawione w pytaniu są możliwe. Wnioskodawca powinien ocenić, które rozwiązanie (pod względem ponoszenia kosztów) jest bardziej celowe i przeanalizować czy zakup towaru, którego nie potrafi obsługiwać kadra jest racjonalne.
98.	Walidacja	W jaki sposób potwierdzić nabycie kompetencji przez uczniów – czy wystarczą listy obecności na zajęciach i uczestniczenie np. w 70% godzin danych zajęć czy muszą być wykonane testy sprawdzające podniesienie kompetencji? Jeśli sama lista obecności nie wystarczy jak wykazać podniesienie kompetencji w przypadku zajęć np. socjoterapeutycznych, w których trudno ocenić czy dziecko nabyło kompetencje?	Sposoby monitorowania uzyskania kwalifikacji opisane są w Wytocznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 - Załącznik 2 Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów współfinansowanych z EFS+.

100.	Uczestnicy	ZERÓWKI – Czy możliwe jest objęcie projektem dzieci z oddziałów zerówkowych funkcjonujących przy danej szkole / w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego? Obecnie w każdej z 4 szkół podstawowych na terenie gminy Wisznia Mała funkcjonują oddziały zerówkowe.	Nie.
101.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	ALTANA EDUKACYJNA do zajęć przyrodniczych – Czy w ramach Cross-Financing możliwe jest zamówienie ALTANY EDUKACYJNEJ z dostawą i montażem na miejscu na terenie szkoły, do realizacji zajęć przyrodniczych? Szkoła funkcjonuje w zabytkowym pałacu na terenie zabytkowego parku przypałacowego i odpowiednio wkomponowana w otoczenie altana byłaby znakomitym miejscem dla grupy liczącej nawet do 10 osób. Zapotrzebowanie na tego typu obiekt wynika nie tylko ze specyficznej lokalizacji szkoły (wokół tereny zielone, park, trawniki), ale także z faktu, że nie ma możliwości rozbudowy budynku szkoły i brakuje pomieszczeń na zajęcia projektowe. ALTANA umożliwiłaby realizację zajęć przyrodniczych w cieplejszych miesiącach (co najmniej wrzesień, kwiecień, maj, czerwiec) bez konieczności planowania zajęć pozaszkolnych z dojazdem do innego ośrodka edukacji „outdoorowej”. Podstawowe parametry ALTANY – Wymiary: szerokość 4 m (w tym 1m. szerokości wejścia, aby umożliwić wjazd wózka inwalidzkiego), długość 6m, wysokość 3 m 20 cm. Materiał konstrukcyjny: drewno sosnowe, odpowiednio zaimpregnowane cechuje się wysoką odpornością na niekorzystne czynniki pogodowe. Konstrukcja: kantówki o przekroju 7 x 7 cm, deska dachowa ok. 16 mm grubości. Środek: dwa stoły o wymiarach 4 m x 80 cm oraz dwie ławy do siedzenia o długości 4 m. Wstępnie wyceniamy koszt obiektu na ok. 60 tys. zł (czekamy na dokładną wycenę).	W ocenie IZ zakup altany edukacyjnej może być zrealizowany w ramach cross-finansingu. Proszę pamiętać, że wydatek taki musi być wydatkiem powiązany z celami projektu i niezbędnym do ich osiągnięcia. Wnioskodawca powinien wykazać, że zakup przedmiotowej altany jest niezbędny do realizacji działań projektowych i powiązany z celami projektu. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia takiego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu.
102.	Forma wsparcia	ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE (MUZYKA / DŹWIĘK – tworzenie, obróbka i zapis cyfrowy) – Czy w ramach projektu możliwa jest realizacja zajęć artystycznych z zakresu tworzenia muzyki z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych do edycji dźwięku? Celem zajęć jest zapoznanie się z narzędziami do edycji dźwięku i zastanowienie się, w jaki sposób można przekraczać granice i wykorzystywać działania muzyczne. Uczestnicy samodzielnie wypracują pomysły na wykorzystania poznanych narzędzi. Następnie przyjrzą się metodom budowania transgranicznych zadań problemowych wykorzystujących działania audio oraz STEAMowe. W ramach podsumowania uczestnicy stworzą listę potencjalnych projektów muzycznych, które mogą zostać zrealizowane. Naszym zdaniem w/w zajęcia kwalifikują się w ramach typu 8.1.F Działania na rzecz budowania i wzmocnienia wśród dzieci i uczniów umiejętności STEM/STEAM.	Tak.
103.	Forma wsparcia	ZAJĘCIA ARTYSTYCZNE (FILM) – Czy innego rodzaju zajęcia artystyczne związane z nagrywaniem i obróbką cyfrową materiałów filmowych są możliwe do realizacji w ramach projektu (typ 8.1F)? Celem zajęć będzie nauczenie dzieci podstawowych czynności związanych z obróbką cyfrową materiału, wykorzystanie różnorodnych aplikacji, w tym nieodpłatnie dostępnych w internecie, naniesienie elementów grafiki komputerowej, poznanie zasad i technik portali umożliwiających udostępnianie materiałów filmowych.	Tak.

104.	Forma wsparcia	<p>8.1.D Działania wspierające zdrowie psychiczne dzieci i uczniów – czy w ramach projektu, w tym typie możliwa jest realizacja zajęć rewalidacyjnych i innych redukujących deficyty rozwojowe? Np.:</p> <ol style="list-style-type: none"> Logopedyczne Korekcyjno-kompensacyjne Terapia SI (Integracja Sensoryczna) TUS (trening umiejętności społecznych) Rozwój emocjonalno-społeczny Czy dopuszczalne są zajęcia indywidualne dla konkretnych dzieci z danym orzeczeniem o niepełnosprawności (zespół Aspergera, Autyzmu, ADHD itp.) 	<p>Formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej wskazane są w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.</p>
105.	Forma wsparcia	<p>Typ projektu „8.1.B Rozwój kształcenia ogólnego”, podpunkt „h” „organizacja i udzielanie doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów na każdym etapie edukacji” – czy w ramach tego typu możliwa jest organizacja zajęć na terenie zakładu produkcyjnego celem prezentacji dla dzieci potencjalnych dróg rozwoju zawodowego? Analogicznie zakładamy, że możliwa jest organizacja zajęć mających ten sam cel, lecz na terenie szkół wyższych (np. Uniwersytet Wrocławski) oraz szkół średnich (np. renomowane licea ogólnokształcące na terenie Wrocławia). Proszę o potwierdzenie.</p>	<p>Doradztwo edukacyjno-zawodowe powinno być realizowane zgodnie ze standardami określonymi w prawie krajowym, w szczególności w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego. Dodatkowo zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu mogą być prowadzone w szkołach/placówkach oświatowych w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra 10 Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.</p>
106.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	<p>URZĄDZENIA PLACU ZABAW / DRABINKI DO ROZWOJU MOTORYCZNEGO, Typ projektu „8.1.B Rozwój kształcenia ogólnego”, podpunkt f) wyposażenie lub doposażenie szkół i placówek oświaty w pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji programów nauczania oraz zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej – czy w ramach projektu możliwy jest zakup wraz z montażem urządzeń placu zabaw dla dzieci z klas 1-3 szkoły podstawowej? Np. dla Szkoły Podstawowej im. Świętej Jadwigi Śląskiej w Krynicznie.</p>	<p>Wnioskodawca powinien wykazać, że wykonanie placu zabaw jest niezbędne do realizacji działań projektowych (konkretnie należy wskazać jakie działania będą się tam odbywać) i powiązane z celami projektu. W ramach projektu można finansować tylko te wydatki, które są niezbędne do realizacji przewidzianych zajęć, nie ogólnych potrzeb placówki. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia takiego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu.</p>
107.	Forma wsparcia	<p>GIMNASTYKA OGÓLNOROZWOJOWA – czy w ramach projektu możliwa jest realizacja zajęć gimnastycznych dla dzieci wykazujących wady postawy, czy też deficyty w rozwoju motorycznym?</p>	<p>Gimnastyka korekcyjna nie może być realizowana w typie projektu 8.1.B.</p>
108.	Nauczyciele	<p>STAWKI WYNAGRODZEŃ PSYCHOLOGA, LOGOPEDY itp. – w projekcie jako stawkę wynagrodzenia nauczyciela zatrudnionego w danej szkole na podstawie Karty Nauczyciela planujemy przyjąć 100 zł pełnych kosztów pracodawcy (tzw. Brutto brutto) – jest to pełny koszt nauczyciela dyplomowanego. Jednak w przypadku zajęć specjalistycznych zwłaszcza tych, które musi prowadzić psycholog stawka ta będzie niewystarczająca, jeśli musielibyśmy się wspomagać zatrudnieniem zewnętrznego wykonawcy (a będzie to konieczne by zrealizować zakres potrzeb dzieci odnośnie kwestii wsparcia psychologicznego – obecna, własna kadra nie jest wystarczająca w stosunku do zapotrzebowania). Wstępne rozpoznanie rynku wskazuje, że godzinną stawkę psychologa należy przyjąć na poziomie 140 zł pełnego brutto. Pytanie – czy możemy przyjąć taką stawkę dla zajęć prowadzonych przez psychologa?</p>	<p>Zasady zatrudniania nauczycieli wynikają z przepisów prawa, w tym przede wszystkim Karty Nauczyciela i Prawa oświatowego. Ostateczną decyzję o prawidłowym zatrudnieniu kadry, w oparciu o przepisy prawa oświatowego, podejmuje Wnioskodawca. Kwestia opisana w pytaniu nie będzie interpretowana przez Instytucję Organizującą Nabór.</p>

109.	Zewnętrzny wykonawca	WYKONAWCA ZEWNĘTRZNY do zajęć rewalidacyjnych – jak wspomniano powyżej jeśli zdecydujemy się zrealizować zajęcia w odpowiedzi na większość potrzeb z zakresu wsparcia psychologicznego, ale także logopedycznego, itd. to konieczne będzie wsparcie od wykonawcy zewnętrznego. Zatrudnienie na umowę o pracę psychologa czy logopedy może być trudne, więc rozważamy możliwość pozyskania osoby na umowę cywilnoprawną lub podmiotu świadczącego takie usługi np. Niepubliczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna "SensoTek" z Wrocławia lub inny podobny podmiot. Taki wykonawca byłby wybrany w trybie regulaminu zamówień publicznych i wytycznych kwalifikowalności. Czy wobec tego jest to dopuszczalne dla tego typu zajęć w ramach projektu, czy też muszą to być wyłącznie nauczyciele zatrudnieni w szkołach w ramach karty nauczyciela?	Zasady dotyczące angażowania zewnętrznych wykonawców usług edukacyjnych zostały określone w materiale opracowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej we Wrocławiu we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej pn. Wyjaśnienia na temat zatrudniania nauczycieli i nauczycielek w projektach edukacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Prosimy o zapoznanie się z materiałem i stosowanie zawartych w nim zaleceń.
110.	Zewnętrzny wykonawca	WYKONAWCA ZEWNĘTRZNY do ROBOTYKI lub zastosowania sztucznej inteligencji w edukacji – analogicznie do w/w zajęć rewalidacyjnych podobne rozwiązanie odnośnie sposobu wyboru wykonawcy rozważamy w przypadku robotyki i zajęć z zastosowania rozwiązań sztucznej inteligencji w edukacji. Szczególnie jeśli w danej szkole nie będziemy dysponować wystarczającym sprzętem, który może zapewnić wykonawca. Czy takie rozwiązanie jest dopuszczalne?	Zasady dotyczące angażowania zewnętrznych wykonawców usług edukacyjnych zostały określone w materiale opracowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej we Wrocławiu we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej pn. Wyjaśnienia na temat zatrudniania nauczycieli i nauczycielek w projektach edukacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Prosimy o zapoznanie się z materiałem i stosowanie zawartych w nim zaleceń.
111.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	PRACE ADAPTACYJNE (Cross-Financing) – modernizacja nawierzchni i ścian w korytarzach do sal projektowych. Typ projektu „8.1.B Rozwój kształcenia ogólnego” podpunkt „g”. Czy w ramach projektu możliwe jest sfinansowanie prac modernizacyjnych obejmujących wymianę nawierzchni korytarzy, w tym naniesienie oznaczeń i ryfli dla osób z niepełnosprawnościami (zarówno niedowidzące, jak i z niepełnosprawnościami ruchowymi), które przywrócą funkcjonalność danej części budynku szkoły. Obecnie w niektórych przypadkach występuje śliska podłoga, nierówności itp. przeszkody, które istotnie utrudniają dostęp do sal, szczególnie dla dzieci, które mają problemy z chodzeniem, bądź ze wzrokiem.	Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie na adaptację pomieszczeń w szkole wyłącznie w celu prowadzenia tam zajęć projektowych, które będą np. rozwijać umiejętności, o których mowa w typie obligatoryjnym 8.1.B. Tym samym musi zostać wykazane we wniosku powiązanie działań merytorycznych projektu z koniecznością adaptacji pomieszczeń. Należy pamiętać, że adaptacja pomieszczeń, nie może stanowić jedynego lub głównego celu projektu i musi być niezbędna do osiągnięcia celu projektu oraz musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
112.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy możliwe jest, aby działaniami w ramach projektu zostało objęte liceum plastyczne, które jest liceum 5-letnim, ale w okresie 4 lat prowadzone jest kształcenie ogólne w ramach programu tej szkoły?	Tak.
113.	Budżet projektu	Bardzo proszę o udzielenie informacji, gdzie mogę znaleźć katalog stawek do projektu unijnego FEDS. 08.01. Rozwój kształcenia ogólnego, do którego nabór ruszył 29 lutego. Nie znalazłam takiego dokumentu na stronie projektu, ani w załącznikach do regulaminu projektu. Będę wdzięczna za wskazówki.	W przedmiotowym naborze ION nie określa żadnych stawek i nie wycenia przykładowych działań w projekcie. Obowiązkiem Wnioskodawcy jest wskazanie kosztów ponoszonych w projekcie, tak by były one niezbędne i racjonalne, a ich kwalifikowalność, w powiązaniu z celami projektu, zostanie oceniona przez KOP.
114.	Forma wsparcia	Czy możliwa jest realizacja zajęć z łaciny jako przygotowanie dla uczniów chcących kontynuowanie nauki w szkole średniej w klasach biologiczno-chemicznych (pod kątem farmacji, medycyny) i prawniczych.	ION dopuszcza możliwość realizacji zajęć wskazanych w pytaniach, jeżeli będą one powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione. KOP oceni kwalifikowalność takich zajęć, w powiązaniu z celami Państwa projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

115.	Forma wsparcia	Czy możliwa jest realizacja zajęć teatralnych jako "zajęcia antydyskryminacyjne rozwijające kompetencje przeciwdziałania dyskryminacji oraz budowanie kultury inkluzyjnej w szkole i poza nią" - w formie pozaszkolnej tj. np. wyjazd do dzielnicy 4 świątyni we Wrocławiu z przewodnikiem lub wyjazd do Centrum Kultury Muzułmańskiej we Wrocławiu, a także wyjazd do Domu Dziecka z przedstawieniem teatralnym realizowanym przez NASZYCH uczniów i warsztatami przygotowanymi wcześniej przez NASZE dzieci na zajęciach	ION dopuszcza możliwość realizacji zajęć wskazanych w pytaniach, jeżeli będą one powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione. KOP oceni kwalifikowalność takich zajęć, w powiązaniu z celami Państwa projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
116.	Wkład własny	Proszę o odpowiedź dotyczącą wykorzystania sal w projekcie jako wkładu własnego. Szkoła została wybudowana z funduszy unijnych i oddana do użytku w X 2018 roku. W X 2023 roku minęło pięć lat, czy po tym okresie można wskazać sale do zajęć jako wkład własny ?	Zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 niedozwolone jest, aby wkład niepieniężny był uprzednio współfinansowany ze środków UE, niezależnie od czasu jaki upłynął od inwestycji ze środków unijnych.
117.	Kryteria	Czy aby kryterium przeciwdziałania dyskryminacji ze wzgl. na orientację seksualną i tożsamość płciową zostało, uznane za spełnione wsparciem w tym zakresie muszą być objęte wszystkie szkoły objęte projektem, czy wystarczy, że będzie to np. tylko jedna szkoła?	Kryterium premiujące pn. „Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową” będzie spełnione w przypadku, gdy co najmniej jedna szkoła objęta projektem przeprowadzi wśród uczniów i kadry wskazane w kryterium działania.
118.	Forma wsparcia	Co to znaczy edukacja pozaformalna i czy w ramach planowanego projektu musi być tylko edukacja pozaformalna? Czy w ramach zajęć dodatkowych dla uczniów można zaplanować zajęcia dodatkowe z matematyki (rozwijające zainteresowania lub zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze)/ z j.angielskiego/ z biologii, czy może nazwać je konkretnie zajęcia rozwijające kompetencje matematyczne? Czy matematyka może być jako zajęcia dodatkowe zgodnie z diagnozą potrzeb uczniów?	ION dopuszcza możliwość realizacji zajęć wskazanych w pytaniu, jeżeli będą one powiązane z celami projektu i odpowiednio uzasadnione. Zajęcia dodatkowe muszą rozwijać kompetencje, zainteresowania oraz wspierać aktywność i kreatywność uczniów. KOP oceni kwalifikowalność takich zajęć, w powiązaniu z celami Państwa projektu.
119.	Forma wsparcia	Szkolenia dla nauczycieli: czy mają być tylko i wyłącznie spoza projektów krajowych przewidzianych do realizacji. Zgodnie z diagnozą w SP należy przeszkolić nauczycieli z umiejętności cyfrowych, z kształtowania umiejętności kluczowych : przyrodniczych, ale takie projekty będą krajowe. Jednak nie mamy gwarancji, że nasi nauczyciele wezmą w nich udział zważywszy na to, że takie szkolenia są potrzebne bardzo szybko a nie ma gwarancji, że będzie projekt krajowy dostępny od września 2024 r. Czy w opisanej sytuacji można założyć własne szkolenia w naszym projekcie w wymienionym zakresie, czy jednak liczyć, że nauczyciele pójdą na szkolenia krajowe?	Planując działania w projekcie należy przyjąć, że uczestnik szkolenia (nauczyciel/ kadra) nie powinien brać udziału w takich samych szkoleniach organizowanych na poziomie krajowym z FERS oraz w projekcie FEDS. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

120.	SOWA EFS	W aktualnym naborze wprowadziliście Państwo nową definicję realizatora, który jest partnerem a nie jak w poprzedniej perspektywie podmiotem realizującym projekt- czy jest to zmiana ogólnopolska czy dotycząca wyłącznie woj. Dolnośląskiego?	Aktualne zapisy Instrukcji wypełniania wniosku wynikają w naszym województwie z dostosowania terminologii do oznaczeń pól w systemach naboru SOWA, WOD. Systemy te posługują się pojęciem równoważnym: realizator= partner. Trudno nam się wypowiadać za inne województwa. Nie wszystkie województwa korzystają z tego samego systemu do naboru wniosków. Niektóre województwa mają własne LSI, być może przyjęły inne rozwiązania. W Województwie Dolnośląskim przyjęto takie rozwiązanie i szczegółowo opisano je w Instrukcjach oraz Regulaminie wyboru projektów. Zestawienie podmiotów realizujących projekt, w przypadku, gdy projekt zakłada powierzenie realizacji zadań w projekcie podmiotom upoważnionym do ponoszenia wydatków m.in szkołom, które będą wydatkować środki dofinansowania np. z tytułu wynagrodzeń nauczycieli zaangażowanych w realizację zajęć lub wnosić wkład własny w projekcie (np. w postaci kosztów udostępnienia sal szkolnych), wymagane jest przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.
121.	Forma wsparcia	Jeżeli w projekcie realizujemy zajęcia w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów (np. koło zainteresowań z jakiegoś przedmiotu), to konieczne jest zastosowanie liczebności osób w grupie zgodnie z zapisami Rozporządzenia ws. udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej?	Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej organizowane w szkołach zostały określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Zgodnie z definicją wyrażoną w § 7 rozporządzenia zajęcia rozwijające uzdolnienia organizuje się dla uczniów szczególnie uzdolnionych. Liczba uczestników tych zajęć nie może przekraczać 8 uczniów. Zajęcia rozwijające zainteresowania nie zostały wskazane w przepisach ww. rozporządzenia jako formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zajęcia te organizowane są dla uczniów celem rozbudzania i rozwijania ich zainteresowań, wspierania aktywności i kreatywności. Podsumowując koła zainteresowań nie są formą pomocy psychologiczno-pedagogicznej, gdyż nie są tożsame z zajęciami rozwijającymi uzdolnienia.
122.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy w ramach typu projektu 8.1.E Działania z zakresu edukacji ekologicznej możliwe jest utworzenie tzw. „zielonej klasy”? Projekt zakładałby budowę i wyposażenie zewnętrznej (w ławki, stół) wiaty edukacyjnej. Byłoby to naturalne, przyrodnicze otoczenie szkoły, w którym odbywałyby się m.in. zajęcia dydaktyczne z zakresu edukacji ekologicznej. Czy taki koszt będzie kwalifikowalny w ramach naboru?	Zasadność zakupu wiaty edukacyjnej celem realizacji zajęć z zakresu edukacji ekologicznej będzie przedmiotem oceny KOP. Wnioskodawca powinien wykazać, że zakup przedmiotowej wiaty jest niezbędny do realizacji działań projektowych (szczegółowo opisać do jakich konkretnych zajęć niezbędna jest ta wiatka) i powiązany z celami projektu. Proszę pamiętać, że wydatek taki musi być wydatkiem powiązany z celami projektu i niezbędnym do ich osiągnięcia. Realizacja tej formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

123.	Forma wsparcia	Czy w ramach naboru Wnioskodawca może zaplanować wyjazdy, które trwałyby dłużej niż 1 dzień? Jeżeli tak, czy wówczas koszt noclegu/wyżywienia dla uczniów byłby kwalifikowalny?	ION dopuszcza możliwość realizacji wyjazdów wskazanych w pytaniu. Wydatki związane z noclegiem i wyżywieniem mogą zostać uznane jako wydatek kwalifikowany, jeżeli będą niezbędne do realizacji działań projektowych i powiązane z celami projektu. Kwalifikowalność ww. wydatków, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.
124.	Zewnętrzny wykonawca	Czy w ramach zajęć z języka angielskiego kwalifikowalne będzie, aby do prowadzenia takich zajęć zatrudniony został prowadzący z zewnątrz, a dokładniej – native speaker?	Zasady dotyczące angażowania zewnętrznych wykonawców usług edukacyjnych zostały określone w materiale opracowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej we Wrocławiu we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej pn. Wyjaśnienia na temat zatrudniania nauczycieli i nauczycielek w projektach edukacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Prosimy o zapoznanie się z materiałem i stosowanie zawartych w nim zaleceń. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie: https://funduszeuodolnoslaskie.pl/sites/default/files/2024/03/5817/Pytania%20i%20odpowiedzi%20do%20regulaminow%20EFS%2B2021-2027%20Edukacja_8.1.B_ksztal.ogolne%2011.03.2024.pdf . Plik będzie na bieżąco aktualizowany, dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
125.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy zakup wyposażenia do zajęć ekologicznych, logopedycznych, terapeutycznych i STEM/STEAM wpisuje się w kosztach rozwoju kształcenia ogólnego 8.1B, czy w kosztach odpowiadających 8.1E, 8.1D, 8.1F.	Wnioskodawca decyduje jakie koszty poniesie podczas realizacji zadań oraz gdzie je wykaże. Proszę pamiętać, że zakup niezbędnego wyposażenia/pomocy dydaktycznych do realizacji zajęć wskazanych w pytaniu musi być niezbędny do realizacji działań projektowych i powiązany z celami projektu. Realizacja tych formy wsparcia powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole, zatwierdzonej przez jej organ prowadzący. Zasadność poniesienia każdego wydatku będzie przedmiotem oceny projektu. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
126.	Forma wsparcia	Projekt planowany jest do realizacji w latach 2024-2029. Na rok 2026 zapowiedziane są kolejne podwyżki płacy nauczycieli. Czy można to uwzględnić w budżecie projektu ? Zajęcia dla uczniów (a więc też wynagrodzenia nauczycieli) stanowią podstawę projektu. Przyjęcie obecnych stawek może być dużym problemem jeśli wynagrodzenia wzrosną. Zabraknie środków na wynagrodzenia nauczycieli.	Przy wyliczaniu wynagrodzeń dla nauczycieli można uwzględnić zwiększenie wysokości ich wynagrodzenia wynikającą ze znanej Wnioskodawcy, planowanej zmiany ich wysokości.

127.	Forma wsparcia	Czy można zorganizować kilku –dniowy wyjazd do Londynu dla uczniów celem rozwijania umiejętności posługiwania się j. angielskim.	<p>Rekomendujemy, aby działania podejmowane w ramach projektu były realizowane na terenie województwa dolnośląskiego. Program ma zasięg regionalny i biorąc pod uwagę stopień rozwoju Dolnego Śląska (wysoki dostęp do usług, miejsc edukacyjnych, różnorodność geograficzna) zadania projektowe powinny odbywać się na jego obszarze. Jeżeli Wnioskodawca uzna, że zaplanowany kurs zagraniczny jest kluczowy dla rozwoju kompetencji językowych uczniów, wówczas musi udowodnić wartość dodaną odbycia wycieczki poza granicami kraju. Odpowiednie uzasadnienie w tym zakresie musi być zawarte we wniosku o dofinansowanie projektu i będzie podlegało ocenie przez KOP (niezbędna jest diagnoza potrzeb oraz wykazanie niezbędności wydatku).</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
128.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Czy możemy uwzględnić budowę boiska przy szkole, by móc realizować tam działania projektowe?	W ocenie ION budowa boiska nie wpisuje się w zakres działań wskazany w SzOP w typie projektu 8.1.B.
129.	Partnerstwo	Czy do wniosku o dofinansowanie (Działanie 8.1) realizując projekt partnerski i będąc Wnioskodawcą jako osoba fizyczna prowadząca jednoosobową działalność gospodarczą dołączam tylko załącznik nr 4 do Regulaminu? Czy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie wystarczy mieć podpisany list intencyjny z partnerami czy musimy od razu podpisać umowę o partnerstwie?	<p>Wybór partnerów przez podmioty spoza sektora finansów publicznych nie wymaga zastosowania procedury, o której mowa w art. 39 ust 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027. W takiej sytuacji partner wiodący ustala własną procedurę wyboru partnerów, ważne jest, aby zgodnie zapisami ustawy ich wybór nastąpił przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Jesteście Państwo natomiast zobowiązani do załączenia do wniosku o dofinansowanie podpisanego oświadczenia potwierdzającego prawidłowość wyboru partnera przed złożeniem wniosku (wzór oświadczenia jest załącznikiem do Regulaminu).</p> <p>Należy również pamiętać, że zgodnie z Regulaminem wyboru projektów, przed podpisaniem umowy o dofinansowanie będziemy wymagać złożenia dokumentów potwierdzających prawidłowość dokonania wyboru partnerów do projektu przed złożeniem wniosku. Minimalny zakres informacji, które powinien zawierać dokument potwierdzający prawidłowość dokonania wyboru partnerów w przypadku projektów partnerskich, w których podmiotem inicjującym jest podmiot spoza sektora finansów publicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – data sporządzenia/podpisania dokumentu; – wskazanie stron (podmiotów), które oświadczają chęć wspólnej realizacji projektu z wyróżnieniem „Partnera wiodącego”; – tytuł projektu, który strony zdecydowały się realizować wspólnie; – oświadczenie o chęci wspólnej realizacji przedmiotowego projektu; – podpisy wszystkich stron partnerstwa. <p>Dokument może mieć formę np. listu intencyjnego, oświadczenia.</p>
130.	Typ projektu/zakres wsparcia	Proszę o pomoc gdzie zakwalifikować : zajęcia wyjazd edukacyjny - czy do 8.1. B ??? wyjazd integracyjny czy do 8.1. B czy 8.1. D? doposażenie do sali logopedycznej? czy do 8.1. B czy 8.1. D? doposażenie drukarka 3 d, doposażenie zajęć robotyki - czy do 8.1. B czy 8.1. F? koło zainteresowań przyrodniczych czy do czy do 8.1. B czy 8.1.E?	Wnioskodawca obligatoryjnie musi zaplanować wsparcie wskazane w SzOP 2021-2027 w typie działania 8.1.B. Dodatkowo może uzupełnić te działania o typy wsparcia: 8.1.D, 8.1.E, 8.1.F lub 8.1.G. Przypisanie danego zadania wskazanego w projekcie do typu interwencji leży w gestii Wnioskodawcy. ION nie zna szczegółów przeprowadzanych zajęć i nie może, przed złożeniem przez Wnioskodawcę wniosku o dofinansowanie, udzielać jednoznacznych opinii w tym zakresie.

131.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy w ramach prowadzonego naboru nr nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 będzie kwalifikować się do wsparcia wniosek złożony przez niepubliczną uczelnię wyższą realizowany w partnerstwie z liceum, którego organ prowadzący jest podmiotem powiązany (należy do tego samego holdingu)?	Partnerstwa służące wspólnej realizacji projektu mogą być zawierane przez wszystkie podmioty bez ograniczeń. Nie ma zatem przeciwwskazań do zawiązania partnerstwa pomiędzy podmiotami wskazanymi w pytaniu, niemniej zadania realizowane przez poszczególnych partnerów w ramach projektu partnerskiego nie mogą polegać na oferowaniu towarów, świadczeniu usług lub wykonywaniu robót budowlanych na rzecz pozostałych partnerów. Będzie to przedmiotem oceny KOP, jak i kontroli na etapie realizacji projektu. Proszę pamiętać, że wyboru partnerów należy dokonać przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Udział partnerów w projekcie partnerskim nie może polegać wyłącznie na wniesieniu do jego realizacji zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych. Oznacza to, że partnerzy muszą faktycznie angażować się w realizację projektu. Szczegółowe informacje nt. realizacji projektów partnerskich znajdują Państwo w Rozdziale 6 Regulaminu wyboru projektów. Dodatkowo informuję, że katalog Partnerów jest tożsamy z katalogiem Beneficjentów określonym w Kryteriach wyboru projektów i Regulaminie. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcamy Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
132.	SOWA EFS	W sytuacji gdy szkoła niepubliczna jest prowadzona przez osobę fizyczną, kogo wskazujemy jako partnera projektu – osobę fizyczną czy szkołę i co odznaczamy w polu „Typ organizacji” – osoba fizyczna czy podmiot krajowy?	W sytuacji gdy szkoła niepubliczna jest prowadzona przez osobę fizyczną, jako partnera projektu wskazujemy osobę fizyczną.
133.	SOWA EFS	W naborze FEDS.08.01-IZ.00-075/24 generator SOWA nie przewiduje dodania Realizatora / Partnerów. Pomimo występowania zakładki pn. "Wnioskodawca i Realizatorzy", nie ma żadnego pola umożliwiającego dodanie Partnerów projektu i późniejszy ich wybór w Zadaniach oraz przypisaniu danemu Partnerowi kosztów w budżecie projektu.	W Sekcji Wnioskodawca i realizatorzy oprócz pola pn. Informacje o wnioskodawcy, gdzie dane Wnioskodawcy są wybierane z listy rozwijanej, znajduje się pole z pytaniem: Czy wnioskodawca przewiduje udział innych podmiotów w realizacji projektu? oraz możliwość wyboru opcji: Tak lub Nie. Po wybraniu opcji Tak, pojawi się pole Realizatorzy, które umożliwia zdefiniowanie przez Wnioskodawcę listy realizatorów w projekcie, czyli Partnerów. Pod pojęciem realizatora należy rozumieć Partnerów. Za pomocą przycisku "Dodaj realizatora" można dodawać nowych realizatorów (Partnerów) do listy i określić ich podmiotowość (typ organizacji, nazwę, typ identyfikatora np. NIP, typ realizatora, formę własności, adres, dane kontaktowe realizatora (Partnera) oraz pole z informacją o możliwości odzyskania VAT. UWAGA! W generatorze SOWA EFS w zakładce Pomoc, dalej Instrukcje i procedury znajduje się link do Instrukcji użytkownika SOWA EFS dla wnioskodawców/ beneficjentów v1.1 - wersja 1.1 Aktualna! Zalecamy Wnioskodawcom/Beneficjentom korzystanie z instrukcji do systemu SOWA EFS.
134.	Wkład własny	Czy wkładem własnym może być objęty wynajem sal, jeśli budynek szkoły, w której będą odbywać się zajęcia, był termomodernizowany w ramach projektu dofinansowanego ze środków UE?	ION dopuszcza możliwość wniesienia wkładu własnego w postaci wynajmu sal lekcyjnych na działania projektowe w budynku, gdzie wcześniej dokonano prac termomodernizacyjnych finansowanych z UE.

135.	Nauczyciele	W ramach projektu zaplanowaliśmy kilkudniowy wyjazd edukacyjny dla uczniów, w którego czasie opiekę sprawować będą nauczyciele zatrudnieni w szkole (nie będą prowadzić lekcji w szkole, tylko w ramach swojej pracy pojedą z grupą młodzieży). Nie otrzymają oni wynagrodzenia z projektu, aby nie wystąpiło podwójne finansowanie. Natomiast chcielibyśmy wykazać część wynagrodzenia miesięcznego należną za te dni pracy jako wkład własny JST (np. wynagrodzenie za etat 18h 8005zł brutto brutto, dzielimy przez 21 dni roboczych w miesiącu x 3 dni wyjazdu= wkład własny z budżetu JST za 1 nauczyciela 1143,50).	Wynagrodzenie nauczyciela może być wkładem własnym w ramach projektu, o ile nie jest to wynagrodzenie lub jego część finansowana ze środków projektu. Będzie to wkład własny pieniężny. Wkładem własnym będzie wyłącznie ta część wynagrodzenia, która odpowiada okresowi trwania danej formy wsparcia (w tym wypadku wyjazdu z uczniami). Sposób wykazywania wkładu własnego w projekcie określa szczegółowo Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA w ramach FEDS 2021-2027 (dla naborów ogłaszanych przez IZ FEDS) oraz Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
136.	Nauczyciele	W związku z tworzeniem budżetu do projektu napotkaliśmy problem jak liczyć stawkę wynagrodzenia dla nauczyciela. Czy wg obowiązujących stawek w tym roku z Karty Nauczyciela, czy możemy zawyżyć te kwoty przewidując iż w kolejnych latach trwania projektu mogą być podwyżki.	Przy wyliczaniu wynagrodzeń dla nauczycieli można uwzględnić zwiększenie wysokości ich wynagrodzenia wynikającą ze znanej Wnioskodawcy, planowanej zmiany ich wysokości.
137.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Proszę o potwierdzenie czy w przypadku, kiedy w grupie docelowej projektu jest uczeń z niepełnosprawnością ruchową, można zaplanować wydatek związany z utworzeniem podjazdu do budynku szkoły jako niezbędny do realizacji projektu? Wnioskodawca zaplanuje projekt, w taki sposób, że najpierw zostanie utworzony podjazd, a następnie realizowanie będą zajęcia w ramach projektu. Ma to na celu spełnienie kryterium równego dostępu do wsparcia realizowanego w ramach projektu.	W ramach ogłoszonego naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie na budowę podjazdu do budynku szkoły. Musi to jednak zrobić w celu umożliwienia uczestnictwa osobom z niepełnosprawnościami w zajęciach zaplanowanych w ramach projektu. Tym samym musi zostać wykazane we wniosku powiązanie działań merytorycznych z koniecznością dostosowania tego budynku. Należy pamiętać, że adaptacja nie może stanowić jedynego lub głównego celu projektu i musi być niezbędna do osiągnięcia celu projektu oraz musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
138.	Forma wsparcia	Szkoła, która będzie objęta wsparciem w projekcie, bierze udział w programie ERASMUS, w ramach którego deklarowała, iż będzie realizowała zajęcia z języka angielskiego. Zajęcia te nie będą finansowane z programu ERASMUS, szkoła musiała jedynie zadeklarować, że zobowiązuje się do realizacji tego typu działań. Wnioskodawca prosi więc o potwierdzenie, że nie ma przeciwwskazań do realizacji zajęć z języka angielskiego w ramach projektu złożonego w naborze FEDS.08.01-IZ.00-075/24? Zajęcia będą finansowane jedynie ze środków unijnych w ramach projektu, nie będzie więc zachodziło podwójne finansowanie wydatków, a konieczność realizacji zajęć wynika bezpośrednio z diagnozy potrzeb.	Planując działania w projekcie należy pamiętać o tym, że nie można doprowadzić do podwójnego dofinansowania, czyli zrefundować czy rozliczyć całkowicie lub częściowo danego kosztu dwa razy ze środków europejskich czy krajowych. Jeżeli do takiej sytuacji nie dochodzi, wówczas w ramach projektu można sfinansować opisane działanie. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.
139.	Uczestnicy	Czy uczestnicy projektu mogą się powtarzać w różnych zadaniach?	Tak.

140.	Kryteria	Czy, aby spełnić kryterium premiujące nr 9. Kryterium uzyskania kompetencji przez uczniów należy zaplanować co najmniej 4 ze wskazanych w kryterium rodzajów wsparcia w każdej z placówek objętych wsparciem w ramach projektu? Planujemy objąć wsparciem 8 SP, czy to oznacza np., że zajęcia z wykorzystaniem druku 3D, z robotyki, angielskiego i zielonych kompetencji powinniśmy zaplanować we wszystkich 8 SP? Czy wystarczy np. zaplanowanie zajęć z druku 3D w SP nr 1 i 7, z robotyki w SP nr 3 i 10, angielskiego w SP nr 5 i 12, a zielonych kompetencji w SP nr 9 i 14?	Zgodnie z Zał. do Regulaminu wyboru projektów, kryterium premiującym nr 9 Kryterium uzyskania kompetencji przez uczniów - w kryterium badane jest, czy Państwa projekt zakłada: <ul style="list-style-type: none"> • rozwój kompetencji przyszłości, • zajęcia z wykorzystaniem VR, • zajęcia z języka angielskiego, • zajęcia z wykorzystaniem druku 3D, • zajęcia z robotyki, • zajęcia z kodowania i programowania, • zajęcia promujące zrównoważony styl życia zgodny z zasadą zero waste, • zajęcia z edukacji medialnej, w tym selekcja i weryfikacja źródeł informacji oraz identyfikacja tzw. fake news, • zajęcia z higieny cyfrowej, w tym w kontekście użytkowania smartfonów, • zajęcia z zakresu przemocy rówieśniczej, w szczególności z radzenia sobie z cyberprzemocą. Kryterium jest spełnione w przypadku zaplanowania w projekcie co najmniej czterech z ww. rodzajów wsparcia. Jeżeli Państwa projekt obejmuje kilka placówek, nie ma konieczności planowania wskazanych zajęć we wszystkich 8 szkołach. Kryterium będzie weryfikowało różnorodność rodzajów wsparcia w całym projekcie.
141.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy dobrze rozumiem, że partner wniosku nie składa żadnych załączników? Nie podlega wykluczeniu..(zał.nr 8) dotyczy jedynie wnioskodawcy?	Załącznik nr 8 wypełnia Wnioskodawca i Partner, jeżeli jest JST lub podmiotem podległym JST (tj. podmiotem przez nią kontrolowanym lub od niej zależnym).
142.	Wkład własny	Czy wkładem własnym mogą być sale lekcyjne, w których będą realizowane zajęcia?	Wniesienie wkładu własnego i jego kwalifikowalność zależy od tego w jakim budynku usytuowane są te sale. Mamy tu do czynienia z trzema przypadkami: 1. Wkład własny w postaci wynajęcia sal lekcyjnych na działania projektowe w budynku, gdzie wcześniej dokonano prac termomodernizacyjnych finansowanych z UE – dopuszczamy taki wkład. 2. Wkład własny w postaci wynajęcia sal lekcyjnych na działania projektowe, gdzie wcześniej wyposażono te sale w sprzęty/meble ze środków UE – nie dopuszczamy takiej możliwości. Natomiast w takiej sytuacji jako wkład własny Beneficjent może wykazać koszty dotyczące użytkowanie pomieszczeń, np. energia elektryczna, ciepła, Internet. 3. Wkład własny w postaci kosztu sal lekcyjnych na działania projektowe w budynku, który w całości został wybudowany/przebudowany ze środków UE – nie dopuszczamy takiej możliwości. Natomiast w takiej sytuacji jako wkład własny Beneficjent może wykazać koszty dotyczące użytkowanie pomieszczeń, np. energia elektryczna, ciepła, Internet.
143.	Wkład własny	Czy kwalifikowalnym wkładem własnym niepieniężnym będzie wynajem szkolnych sal dydaktycznych szacowny na podstawie rzeczywistych stawek wynajmu funkcjonujących w szkołach lub określonych w uchwale Gminy?	Tak. Natomiast należy pamiętać, że w takim przypadku szkoła nie może być w całości wybudowana bądź termomodernizowana ze środków UE.
144.	Wkład własny	Czy kwalifikowalnym wkładem własnym będzie część wynagrodzenia podstawowego nauczyciela (wynikająca z jego umowy o pracę) finansowana przez Beneficjenta, w sytuacji, w której nauczyciel będzie oddelegowany do uczestnictwa wraz z uczniami w warsztatach poza szkołą? Nauczyciel ten, nie będzie w tym czasie realizował swoich obowiązków na rzecz szkoły, lecz na rzecz projektu.	Tak.

145.	Wkład własny	Czy kwalifikowalnym wkładem własnym będzie wynagrodzenie za zastępstwa doraźnie dla nauczycieli zastępujących nauczyciela, który został oddelegowany do działań związanych z projektem takich jak uczestnictwo wraz z uczniami w warsztatach poza szkołą, wyjście do instytucji kultury, wycieczka krajoznawcza itp.?	Nie, gdyż wydatek ten nie jest bezpośrednio związany z realizacją projektu.
146.	Wkład własny	Czy kwalifikowalnym wkładem własnym będzie część wynagrodzenia podstawowego nauczyciela (wynikająca z jego umowy o pracę) finansowana przez Beneficjenta, w sytuacji, w której nauczyciel będzie oddelegowany do wyjścia wraz z uczniami do instytucji kultury lub udziału w wycieczce krajoznawczej/edukacyjnej? Nauczyciel ten, nie będzie w tym czasie realizował swoich obowiązków na rzecz szkoły, lecz na rzecz projektu.	Tak.
147.	Nauczyciele	Załącznik nr 1 do Regulaminu w pkt. 2 zawiera zapis „projekty realizowane ze środków EFS+ mogą korzystać z rozwiązań wypracowanych na poziomie centralnym, natomiast nie mogą powielać działań na poziomie krajowym (zarówno ze środków EFS+, jak i źródeł krajowych), np. w ramach środków z Funduszu Europejskiego dla Rozwoju Społecznego Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej ogłosiło nabór na szkolenia z zakresu AI dla nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych”. Jeżeli Beneficjent chciałby w ramach projektu zaplanować szkolenie AI dla nauczycieli, czy wystarczającym w tej sytuacji dla potwierdzenia braku powielania działań będzie oświadczenie Dyrektora szkoły, że nauczyciele zaplanowani do udziału w przedmiotowym projekcie nie zostaną zaplanowani do wsparcia w projekcie na poziomie krajowym?	Tak, będzie wystarczające.
148.	Kryteria	Czy dla spełnienia kryterium nr 4 „Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową” wystarczającym będzie organizacja warsztatów dla kadry zarządzającej, psychologów i pedagogów szkolnych oraz nauczycieli, w ramach których wypracowane zostaną metody przeciwdziałania dyskryminacji (homofobii i transfobii) na terenie szkoły oraz opracowany zostanie plan ich wdrożenia? Następnie plan ten zostanie przedstawiony do dalszej dyskusji Radzie rodziców oraz Samorządowi uczniowskiemu a następnie wdrożony w odniesieniu do całej społeczności szkolnej.	Zgodnie z treścią kryterium premiującego nr 4 pn. Kryterium przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową działania podjęte w projekcie powinny dążyć do uwrażliwienia społeczności szkolnej na problemy z jakimi osoby LGBTIQ+ borykają się w życiu codziennym. Dodatkowo prowadzone w projekcie działania mają nauczyć społeczność szkolną sposobów reagowania i pomocy osobom LGBTIQ+, likwidować bariery wynikające z dyskryminacji i stereotypów wobec tych osób lub promować równe traktowanie. W swoim projekcie Wnioskodawca ma wykazać konkretne działania, np. zajęcia dla uczniów, spotkania z przedstawicielami organizacji LGBTIQ+, szkolenia dla kadry szkoły, kursy doskonalące dla kadry, warsztaty dla uczniów i kadry. Podjęte przez Wnioskodawcę działania mają być kompleksowe, tj. skierowane do uczniów i kadry uczącej/zarządzającej. Budowanie kultury szkoły wolnej od homofobii to kompleksowe działania skierowane do całej społeczności szkolnej. W związku z powyższym wskazane w pytaniu działania są niekompletne, gdyż nie zawierają konkretnych działań skierowanych do uczniów. Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, został zamieszczony plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany, dlatego zachęcam Państwa do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.

149.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Czy w naborze nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 (Dostęp do edukacji) wnioskodawcą/partnerem może być spółka z o.o. będąca organem prowadzącym dla szkoły podstawowej zlokalizowanej na obszarze woj. dolnośląskiego ? Zgodnie z Regulaminem wyboru projektów wśród typów Wnioskodawców/Beneficjentów nie są wymienione spółki z o.o. prowadzące szkoły ogólne na Dolnym Śląsku.	Spółka z o.o. może być Wnioskodawcą/Partnerem w projekcie, jeżeli jest organem prowadzącym szkołę. Wpisuje się w katalog Wnioskodawców określony w kryterium formalnym nr 4 jako „szkoła i inne placówki systemu oświaty”.
150.	Forma wsparcia	W zał. 1 do Regulaminu jest napisane: W przypadku chęci utworzenia, popularyzacji i rozwoju już istniejących „szkół ćwiczeń” jesteście Państwo zobowiązani wdrożyć model „Szkoły ćwiczeń” Czy mamy przez to rozumieć, że w trakcie realizacji tego zadania trzeba faktycznie przejść całą procedurę, łącznie z uzyskaniem opinii Kuratorium i tytułu Szkoły Ćwiczeń?, czy wystarczy objąć projektem przygotowania do tego? Czy drożenie w placówce modelu i zasad szkoły ćwiczeń oznacza nadanie oficjalnego tytułu Szkoły Ćwiczeń?	Model „Szkoła ćwiczeń” zakłada formalne założenie takiej szkoły. W związku z tym, w ocenie ION, niezbędne jest przejście całej procedury utworzenia takiej szkoły aż do momentu nadania przez organ prowadzący statutu „Szkoły ćwiczeń”. Dodatkowo model zakłada szkolenie przyszłych nauczycieli i doskonalenie zawodowe nauczycieli, a te dwa główne zadania nie mogą występować rozłącznie, gdyż odbiegałoby to znacząco od założeń modelu, który zamierzacie Państwo wdrożyć.
151.	Forma wsparcia	W szkole pełniącej funkcję szkoły ćwiczeń oprócz statutowego obowiązku kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży przy wykorzystaniu najskuteczniejszych metod pracy służących rozwojowi ucznia współorganizuje się praktyczne przygotowanie do zawodu nauczycielskiego oraz doskonalenie zawodowe nauczycieli.- to cytata z dokumentacji. "kryteria wyboru szkoły ćwiczeń" . Czy muszą być spełnione oba elementy tj praktyczne przygotowanie do zawodu nauczycielskiego oraz doskonalenie zawodowe nauczycieli czy wystarczy spełnienie jednego z nich?	Model „Szkoła ćwiczeń” zakłada formalne założenie takiej szkoły. W związku z tym, w ocenie ION, niezbędne jest przejście całej procedury utworzenia takiej szkoły aż do momentu nadania przez organ prowadzący statutu „Szkoły ćwiczeń”. Dodatkowo model zakłada szkolenie przyszłych nauczycieli i doskonalenie zawodowe nauczycieli, a te dwa główne zadania nie mogą występować rozłącznie, gdyż odbiegałoby to znacząco od założeń modelu, który zamierzacie Państwo wdrożyć.
152.	Kryteria	Aby spełnić kryterium premiujące nr 9. należy zaplanować co najmniej 4 ze wskazanych w kryterium rodzajów wsparcia w każdej z placówek objętych wsparciem w ramach projektu. Czy jeśli np. wsparciem obejmujemy 3 placówki, które łącznie zaplanują przynajmniej 4 rodzaje zajęć wskazanych w kryterium, to czy to kryterium można uznać za spełnione? Czy każda z placówek oddzielnie powinna zrealizować przynajmniej 4 rodzaje zajęć?	Zgodnie z Zał. do Regulaminu wyboru projektów, kryterium premiującym nr 9 Kryterium uzyskania kompetencji przez uczniów - w kryterium badane jest, czy Państwa projekt zakłada: <ul style="list-style-type: none"> • rozwój kompetencji przyszłości, • zajęcia z wykorzystaniem VR, • zajęcia z języka angielskiego, • zajęcia z wykorzystaniem druku 3D, • zajęcia z robotyki, • zajęcia z kodowania i programowania, • zajęcia promujące zrównoważony styl życia zgodny z zasadą zero waste, • zajęcia z edukacji medialnej, w tym selekcja i weryfikacja źródeł informacji oraz identyfikacja tzw. fake news, • zajęcia z higieny cyfrowej, w tym w kontekście użytkowania smartfonów, • zajęcia z zakresu przemocy rówieśniczej, w szczególności z radzenia sobie z cyberprzemocą. Kryterium jest spełnione w przypadku zaplanowania w projekcie co najmniej czterech z ww. rodzajów wsparcia. Jeżeli Państwa projekt obejmuje kilka placówek, nie ma konieczności planowania wskazanych zajęć we wszystkich 8 szkołach. Kryterium będzie weryfikowało różnorodność rodzajów wsparcia w całym projekcie.
153.	Diagnoza potrzeb	Prosimy o potwierdzenie czy diagnoza zatwierdzona w dniu złożenia wniosku dofinansowanie (tj.28.03.2024) spełni kryterium formalne -specyficzne – 2. kryterium diagnozy środowiska szkolnego?	Tak. Przedmiotowa diagnoza powinna być sporządzona nie więcej niż na 12 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.

154.	Forma wsparcia	Czy można uznać za koszt kwalifikowany organizację wycieczki poza teren województwa dolnośląskiego tj. do Łodzi dla uczestników projektu (uczniów szkoły podstawowej, biorących udział w zajęciach edukacyjnych)	<p>Rekomendujemy, aby działania podejmowane w ramach projektu były realizowane na terenie województwa dolnośląskiego. Program ma zasięg regionalny i biorąc pod uwagę stopień rozwoju Dolnego Śląska (wysoki dostęp do usług, miejsc edukacyjnych, różnorodność geograficzna) zadania projektowe powinny odbywać się na jego obszarze. Niemniej, jeżeli Wnioskodawca uzasadni we wniosku, że cel projektu nie może zostać osiągnięty bez takiego wyjazdu, wówczas kwalifikowalność wydatku, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, został zamieszczony plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany, dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>
155.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	Zgodnie z zapisami Regulaminu konkursu nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24, warunkiem realizacji projektu jest "umożliwienie wszystkim osobom sprawiedliwego i pełnego uczestnictwa w projekcie". Czy to umożliwienie dotyczy tylko sal i pomieszczeń, w których realizowane będą zajęcia projektowe oraz dostępny będzie sprzęt zakupiony w ramach projektu, czy też całego budynku szkoły (również części, w której nie będą realizowane żadne działania w projekcie, ani nie będzie tam umieszczony sprzęt stanowiący doposażenie pracowni szkolnych)?	<p>Miejsce realizacji działań projektowych powinno być dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Warto też zwrócić uwagę, że droga do tych pomieszczeń również powinna być dostępna (jeżeli jest to niezbędne ze względu na grupę docelową: podjazd, pochylnia, odpowiednie oznakowania).</p> <p>W ramach ogłoszonego naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 Wnioskodawca może uzyskać dofinansowanie na adaptację pomieszczeń na potrzeby szkoły z uwzględnieniem potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami/specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Musi to jednak zrobić w celu prowadzenia tam zajęć. Tym samym musi zostać wykazane we wniosku powiązanie działań merytorycznych z koniecznością dostosowania tego pomieszczenia.</p> <p>Należy pamiętać, że adaptacja pomieszczeń, nie może stanowić jedynego lub głównego celu projektu i musi być niezbędna do osiągnięcia celu projektu oraz musi wynikać bezpośrednio ze zdiagnozowanych potrzeb.</p> <p>Jednocześnie informuję, że na stronie internetowej IZ FEDS, pod ogłoszeniem o naborze, zamieściliśmy plik z najczęściej zadawanymi pytaniami i odpowiedziami na nie. Plik będzie na bieżąco aktualizowany. Dlatego zachęcam do śledzenia na bieżąco tabeli z pytaniami i odpowiedziami, przed wysłaniem pytania do ION.</p>

156.	Wkład własny	<p>W związku z powyższym, proszę o odpowiedź, w jaki sposób należy skalkulować stawkę godzinową za użyczenie sali tj.:</p> <p>1) czy zgodnie z zapisami Wytucznych w zakresie kwalifikowalności kosztów ust. 3): "W przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu:a) wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o gospodarce nieruchomościami” – aktualnym w momencie złożenia rozliczającego go wniosku o płatność (termin ważności sporządzonego dokumentu określa ww. ustawa); jeżeli wkładem niepieniężnym nie jest cała nieruchomość, a jedynie jej część (na przykład tylko pomieszczenia), operat szacunkowy nie jest wymagany – w takim przypadku wartość wkładu wycenia się jako koszt amortyzacji lub wynajmu (np. w oparciu o cennik danej instytucji)." - możemy uwzględnić w budżecie projektu stawkę godzinową zg. z przyjętym cennikiem za najem/dzierżawę/udostępnianie powierzchni budynków, budowli, pomieszczeń lub ich części (wysokość opłat przyjęta zarządzeniem wewnętrznym uczelni)?</p> <p>2) czy też kalkulacji należy dokonać na podstawie szacunków (operatu szacunkowego) dotyczących rzeczywistych kosztów użytkowania danej sali/pomieszczenia, tj. na podstawie opłat za energię elektryczną, ciepłą, internet, itp.?</p>	<p>W opisanej w pytaniu sytuacji prawidłową metodą wyliczenia wkładu własnego jest ta przedstawiona w punkcie 1 pytania. Zgodnie z Wytucznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 – Podrozdział 3.3 pkt 3 ust. a) wartość wkładu wycenia się jako koszt amortyzacji lub wynajmu (np. w oparciu o cennik danej instytucji). Jeśli podmiot nie miałby swojego cennika wynajmu pomieszczeń/sal, to w projekcie można wskazać „stawkę za godzinę” opracowaną na podstawie stawek rynkowych wynajmu/użyczenia sal (na ich podstawie wnioskodawca opracowuje metodologię i wylicza stawkę; ważne, aby pamiętać o udokumentowaniu źródła stawek rynkowych, na podstawie których opracowano metodologię i oszacowano stawkę godzinową do projektu). Należy podkreślić, że wydatek będzie uznany za kwalifikowalny, jeśli spełni warunki: a) – f) podrozdziału 3.3 i warunki podrozdziału 2.2 Wytucznych kwalifikowalności, a także w cenniku użytkowania Sali, jaki posiada podmiot, składowymi stawki najmu nie są wydatki uznane w EFS+ za niekwalifikowalne (zgodnie podrozdziałem 2.3 Wytucznych).</p>
------	--------------	---	--

157.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	<p>Zamierzamy w przedmiotowym projekcie złożyć 2 odrębne projekty, przygotowane przez Dyrektorów Szkół publicznych, których organem prowadzącym jest Gmina.</p> <p>Czy zatem powinniśmy w SOWA EFS wskazać, że Wnioskodawcą będzie jedna szkoła, co wiąże się z utworzeniem wielu Organizacji i złożeniem kilku wniosków (po jednym dla danej organizacji), albo Wnioskodawcą będzie JST (Gmina), a projekt obejmie wsparciem kilka szkół.</p> <p>Jak należy postąpić w przypadku gdy zakładamy aby Wnioskodawcą będzie jedna jednostka/szkoła? Czy w programie SOWA EFS w polu Nazwa organizacji (w sekcji „Organizacja”) wpisujemy zarówno nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego (JST) posiadającej osobowość prawną (np. gminy), jak i nazwę jednej jednostki organizacyjnej (np. szkoły) (w formie „nazwa JST/nazwa jednostki organizacyjnej”) odpowiadającej za faktyczną realizację projektu – wtedy podmiotem realizującym projekt (podmiotem upoważnionym do ponoszenia wydatków) będzie szkoła, która jednocześnie na podstawie pełnomocnictwa podpisze umowę o dofinansowanie projektu z IZ FEDS. Czyli z poziomu SOWA EFS uprawnienia do pracy nad wnioskiem przyznane zostaje Dyrektorami Szkoły i to on składa wniosek o dofinansowanie w konkursie wykazując się stosowanym Pełnomocnictwem a w nazwie Wnioskodawcy jest „nazwa JST/nazwa szkoły”)</p>	<p>Macie Państwo dwie możliwości: albo Wnioskodawcą będzie jedna jednostka/szkoła, co wiąże się z utworzeniem wielu Organizacji i złożeniem kilku wniosków (po jednym dla danej organizacji), albo Wnioskodawcą będzie JST (Gmina), a projekt obejmie wsparciem kilka szkół.</p> <p>1. Gdy zakładacie Państwo, że Wnioskodawcą będzie jedna jednostka/szkoła, wtedy w polu Nazwa organizacji (w sekcji „Organizacja”) wpisujecie Państwo zarówno nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego (JST) posiadającej osobowość prawną (np. gminy), jak i nazwę jednej jednostki organizacyjnej (np. szkoły) (w formie „nazwa JST/nazwa jednostki organizacyjnej”) odpowiadającej za faktyczną realizację projektu – wtedy podmiotem realizującym projekt (podmiotem upoważnionym do ponoszenia wydatków) będzie jednostka/szkoła, która jednocześnie na podstawie pełnomocnictwa podpisze umowę o dofinansowanie projektu z IZ FEDS.</p> <p>2. Gdy zakładacie Państwo, że Wnioskodawcą będzie Gmina, wtedy w polu Nazwa organizacji (w sekcji „Organizacja”) wpisujecie Państwo jedynie nazwę właściwej jednostki samorządu terytorialnego (JST) posiadającej osobowość prawną (w formie „nazwa JST”) – w takim przypadku stroną umowy będzie JST, a listę podmiotów realizujących projekt (podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków) będziecie Państwo podawać jako „zestawienie podmiotów realizujących projekt”, przed zawarciem umowy wraz z dokumentami niezbędnymi do jej przygotowania, co zostało wskazane w Regulaminie wyboru projektów w rozdziale nr 21 Czynności wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu, w części: Dokumenty niezbędne do podpisania umowy o dofinansowanie projektu. Szkołę/y objętą/e projektem należy wymienić w treści wniosku w Sekcji Informacje o projekcie i dalej Sekcja Projekt - w polu Grupy docelowe. W obu przypadkach proszę pamiętać o Kryterium liczby wniosków o dofinansowanie projektu. Szkoły składające wniosek o dofinansowanie będą również wliczane jako podmioty do limitu wniosków określonych w tym kryterium.</p> <p>ION rekomenduję drugą opcję, tzn. aby Wnioskodawcą była Gmina jako organ prowadzący szkoły.</p>
------	---------------------------------------	---	--

158.	Wkład własny	<p>Mam pytanie dotyczące wkładu własnego wnoszonego w postaci kosztu użytkowania sal wykorzystywanych do zajęć w ramach projektu. W zamieszczonych FAQ pojawiły się już pytania na ten temat, jednak w dalszym ciągu nie dają nam jednoznacznej odpowiedzi.</p> <p>Pytania dotyczyły wkładu własnego wnoszonego w postaci udostępniania sal w 3 przypadkach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budynek placówki przeszedł termomodernizację (dofinansowanie w ramach innego PO) – odpowiedź – jest taka możliwość, nie wystąpi podwójne finansowanie 2. Sale placówki były częściowo wyposażone z innego projektu (sprzęt TIK) – odpowiedź – jest taka możliwość po warunkiem uwzględnienia jedynie kosztów opłat za użytkowanie pomieszczenia, tj. energia elektryczna, ciepła, internet, itp. 3. Budowa placówki została sfinansowana ze środków unijnych – odpowiedź – nie ma takiej możliwości. <p>Czy we wszystkich wskazanych przypadkach jest możliwość rozliczenia wkładu własnego w postaci kosztów udostępnienia sal, tj. kosztów eksploatacyjnych (energia elektryczna, ciepła, internet, woda, ścieki, ochrona, itp.) zgodnie z obowiązującym w placówce taryfikatorem.</p>	<p>We wszystkich trzech sytuacjach przedstawionych w pytaniu istnieje możliwość wykazania przez Wnioskodawcę, jako wkład własny, kosztów dotyczących użytkowania pomieszczeń, np. energia elektryczna, ciepła, Internet.</p>
159.	SOWA EFS	<p>Czy w projekcie należy opisać Ramowe programy zajęć (zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze, zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów, kółka przedmiotowe etc.). Chodzi tu o Programy zajęć odnoszące się do zaplanowanych zadań i działań w projekcie. Jeśli tak, to w jakiej części projektu, w której Sekcji należy to opisać? Uzasadnienie wydatków - ma odnosić się do grup wydatków czy do zadań?</p>	<p>Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA EFS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027 (str. 25,26), w przypadku organizacji zajęć dla dzieci/uczniów najważniejsze informacje dotyczące sposobu ich organizacji, w tym m.in. ramowe opisy programów nauczania Wnioskodawca zamieszcza we wniosku w Sekcji Zadania, w polu Opis i uzasadnienie zadania, o ile są one mu znane już na etapie opracowywania wniosku o dofinansowanie. Jeżeli zabraknie Państwu miejsca w opisach zadań to pozostałe informacje można umieścić w Sekcji Uzasadnienie wydatków ze wskazaniem, którego zadania i zajęć dotyczy opis.</p> <p>W sekcji uzasadnienie wydatków należy uzasadnić poszczególne wydatki wskazane w budżecie projektu. Budżet jest odzwierciedleniem zadań. Uzasadnienie wydatków powinno odnosić się do grup lub poszczególnych wydatków (np. komplety/zestawy, wycieczki edukacyjne, wynagrodzenia prowadzących zajęcia) w danych zadaniach. Jeżeli w zadaniu zaplanowano np. zakup wyposażenia i realizację zajęć to wówczas w odniesieniu do tego zadania uzasadniają Państwo zakup poszczególnych zestawów/kompletów wyposażenia oraz sposób, w jaki oszacowano koszty wynagrodzenia prowadzących zajęcia.</p>
160.	Wkład własny	<p>Szkoła została wybudowana ze środków unijnych, ale czy jako wkład własny można wykorzystać media, które zużyjemy w salach na prowadzenie zajęć? (ogrzewanie, woda, energia elektryczna, sprzątnięcie, środki czystości)</p>	<p>Tak.</p>
161.	Forma wsparcia	<p>Czy w ramach naboru FEDS.08.01-IZ.00-075/24 możemy zaplanować wydatek w postaci zatrudnienia asystenta dla os. Z SPE ?</p>	<p>Tak, można zatrudnić asystenta ucznia ze SPE, a kwalifikowalny będzie wydatek związany z zadaniami, jaki ten asystent wykonuje w ramach projektu. Należy pamiętać, że wydatek taki powinien wprost wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb.</p>

162.	SOWA EFS	<p>We wniosku o dofinansowanie w części "Dodatkowe informacje" są dwa pola, w których należy wpisać informacje dotyczące spełnienia specyficznych kryteriów merytorycznych. Dla naboru określono jedno kryterium merytoryczne specyficzne tj. Kryterium formy wsparcia. Czy w tym miejscu powinniśmy opisać szczegółowo tematykę zaplanowanego wsparcia (zajęć, warsztatów, kół zainteresowań itp.) wraz z opisem rozwijanych kompetencji? Jednocześnie w opisie kryterium jest informacja, że "kryterium jest weryfikowane na podstawie zapisów ujętych we wniosku o dofinansowanie" i rzeczywiście spełnienie tego kryterium można zweryfikować na podstawie np. opisu przedstawionego w zadaniu.</p> <p>Nie ma natomiast miejsca, gdzie wnioskodawca mógłby opisać zgodność projektu z kryteriami merytorycznymi dotyczącymi zgodności z szeregiem dokumentów i standardów: zrównoważony rozwój i DNSH, zasada równości kobiet i mężczyzn, zasada równości szans i niedyskryminacji, Karta Praw Podstawowych UE, Konwencja o Prawach osób Niepełnosprawnych.</p> <p>Czy zgodność projektu z powyższymi zasadami może być również opisana w ramach pola spełnienia specyficznych kryteriów merytorycznych?</p>	<p>Zgodnie z definicją kryterium merytorycznego specyficznego nr 1 (Kryterium formy wsparcia dla uczniów) kryterium weryfikowane jest na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu, w którym wnioskodawca opíše formy wsparcia dla uczniów. Jeżeli informacje, które pozwolą uznać kryterium za spełnione znajdują się we wniosku, np. w Sekcji Zadania, to nie ma konieczności szczegółowego opisu planowanego wsparcia w polu „Dodatkowe informacje”. W polu tym należy wówczas wpisać ogólne informacje potwierdzające spełnienie ww. kryterium np. jakie zajęcia i w którym zadaniu wpisują się w kryterium specyficzne.</p> <p>Spełnienie kryteriów merytorycznych oceniane jest przez Komisję Oceny Projektów na podstawie informacji w treści całego wniosku o dofinansowanie. Ważne, aby Wnioskodawca zawarł we wniosku wymagane informacje zgodnie z definicjami poszczególnych kryteriów, które znajdują Państwo w załączniku nr 2 do Regulaminu wyboru projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027: Kryteria wyboru projektów dla naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24.</p> <p>Szczegółowe informacje dotyczące sposobu wypełniania poszczególnych pól we wniosku znajdują się w Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA EFS w ramach programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027.</p>
163.	Uczestnicy	<p>Podczas kontroli jednego z projektów wyszło, iż dziecko musi potwierdzać swoją obecność na zajęciach dydaktycznych odręcznym podpisem na liście obecności. W innych projektach, które miały kontrole, takiego wymogu nie było, wystarczył krzyżyk przy nazwisku ucznia, a następnie odręczny podpis nauczyciela tejez listy obecności. Czy oba warianty są akceptowalne? Jeśli nie, to który?</p>	<p>W ocenie ION odpowiedź na zadane pytanie zależy od grupy docelowej w projekcie. Jeżeli mamy projekt skierowany do dzieci (np. szkół podstawowych) to właściwym byłoby potwierdzenie obecności przez nauczyciela (dziecko może się podpisać, zaznaczyć x, ale to nauczyciel potwierdza jego udział w zajęciach).</p> <p>Natomiast w przypadku stażu na etapie edukacji ponadpodstawowej potwierdzeniem będzie podpis uczestnika.</p>
164.	Wniosek o dofinansowanie	<p>Czy w ramach wniosku o dofinansowanie, który planujemy złożyć w odpowiedzi na nabór nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 – kształcenie ogólne, możemy w kosztach kwalifikowalnych projektu uwzględnić koszty opracowania wniosku o dofinansowanie? Wytyczne kwalifikowalności w bieżącym okresie programowania uznają ten wydatek za koszt kwalifikowalny, ale czy rzeczywiście możemy go uwzględnić w budżecie projektu w momencie, gdy okres realizacji projektu związany z organizacją zajęć dla dzieci rozpocznie się najwcześniej na jesień 2025 roku?</p>	<p>Wydatek wskazany w pytaniu zostanie uznany za niekwalifikowalny.</p>

165.	Uczestnicy	Jak liczone są dzieci z niepełnosprawnością? Czy wystarczy orzeczenie o kształceniu specjalnym, czy musi być orzeczenie z PFRON o niepełnosprawności?	<p>W dokumentacji naborowej wskazana jest definicja osób z niepełnosprawnościami. Są to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • osoby w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia; • uczniowie albo dzieci w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. <p>Odpowiadając na pytanie, uczeń biorący udział w projekcie może legitymować się orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczeniem o niepełnosprawności wydanym np. przez PZON, tj. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.</p>
166.	Uczestnicy	Czy grupą docelową są tylko dzieci ze specjalnymi potrzebami i niepełnosprawne? Czy nie ma takiego zawężenia, a należy brać wyniki diagnozy i potrzeby zgodnie z Regulaminem konkursu?	<p>Projekt może być skierowany do szerokiej grupy odbiorców, nie tylko do dzieci ze specjalnymi potrzebami i z niepełnosprawnością.</p> <p>Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów uczestnikami projektu mogą być: uczniowie, kadra zarządzająca, ucząca, wspierająca i organizująca proces nauczania w ośmioletnich szkołach podstawowych i czteroletnich liceach ogólnokształcących, w szczególności z gmin zmarginalizowanych i tracących funkcje społeczno-gospodarcze, osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole, dzieci z ww. szkół ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i z niepełnosprawnościami.</p>

167.	Doposażenie, wyposażenie, adaptacja	W ramach projektu Beneficjent planuje zmodernizować pracownie przedmiotowe utworzone w ramach projektu z poprzedniej perspektywy. Planowane działania zawierają zakup i montaż nowych serwerów dedykowanych tym pracownikom. Czy koszt zakupu i montażu serwerów będzie wydatkiem w ramach cross-finansingu?	<p>Wskażane w pytaniu wydatki kwalifikujemy jako koszty bezpośrednie, jeżeli ich zakup będzie przyczyniał się do realizacji zadania i spełnienia celów projektu.</p> <p>Zgodnie z Wytocznymi dotyczącymi kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 w projektach EFS+, cross-financing dotyczy trzech grup wydatków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakupu gruntu i nieruchomości, 2) zakupu infrastruktury i 3) zakupu mebli, sprzętu i pojazdów. <p>Zakup i montaż serwerów dedykowanych pracownikom przedmiotowym, który planujecie Państwo w ramach projektu wpisuje się w trzecią grupę wydatków.</p> <p>Wydatki te nie będą stanowić cross-finansingu w sytuacji gdy:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) zakupy te zostaną zamortyzowane w całości w okresie realizacji projektu, z zastrzeżeniem podrozdziału 3.7 Wytocznym kwalifikowalności, lub b) beneficjent udowodni, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją, tj. wymaga mniejszych nakładów finansowych niż inne opcje, np. najem lub leasing, ale jednocześnie jest odpowiedni do osiągnięcia celu projektu; przy porównywaniu kosztów finansowych związanych z różnymi opcjami, <p>ocena powinna opierać się na przedmiotach o podobnych cechach; uzasadnienie zakupu jako najbardziej opłacalnej opcji powinno wynikać z zatwierzonego wniosku o dofinansowanie projektu, lub</p> <ol style="list-style-type: none"> c) zakupy te są konieczne dla osiągnięcia celów projektu (np. doposażenie pracowni naukowych) uzasadnienie konieczności tych zakupów powinno wynikać z zatwierzonego wniosku o dofinansowanie projektu; <p>Warunki w powyższych punktach a- c są złączne, co oznacza, że w przypadku, gdy Wnioskodawca spełnia którykolwiek z nich i wykaże to we wniosku o dofinansowanie, zakup i montaż sprzętu, w tym przypadku serwerów, może być kwalifikowalny w ramach EFS+ jako wydatek, który nie stanowi cross-finansingu.</p>
168.	Partnerstwo	Czy wnioskodawca w konkursie FEDS.08.01-IZ.00-075/24, posiadający status MŚP, a zatem podmiot spoza sektora finansów publicznych musi wyłonić partnera projektu (również podmiot spoza sektora finansów publicznych) w trybie konkurencyjnym zgodnie z art. 39 ustawy wdrożeniowej?	<p>Zgodnie z zapisami Regulaminu wyboru projektów, w przypadku partnera wiodącego, który jest podmiotem spoza sektora finansów publicznych to procedura wyboru partnerów, o której mowa w art. 39 ust. 2 ustawy wdrożeniowej nie obowiązuje.</p> <p>W takiej sytuacji partner wiodący ustala własną procedurę wyboru partnerów. Ważne jest, aby zgodnie z zapisami ustawy ich wybór nastąpił przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Jesteście Państwo natomiast zobowiązani do załączenia do wniosku oświadczenia, podpisanego kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub profilem zaufanym, potwierdzającego prawidłowość wyboru partnera przed złożeniem wniosku (wzór oświadczenia jest załącznikiem do Regulaminu).</p>
169.	Forma wsparcia	Dla jakiej grupy docelowej wnioskodawca powinien planować zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się aby zgadzało się to z zaleceniami ION?	Decyzję odnośnie grupy docelowej podejmuje Wnioskodawca i grupa może składać się z różnej liczby uczniów oraz skupiać uczestników z tej samej klasy lub z różnych klas. W ocenie ION potrzeba organizacji tych zajęć, dla wybranych uczniów lub całej klasy powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb.
170.	Zmiana Regulaminu	Czy planujecie Państwo do końca naboru wprowadzać jeszcze zmiany do regulaminu?	Na dzień dzisiejszy nie planujemy zmiany Regulaminu.

171.	SOWA EFS	Jak należy rozumieć większe przedsięwzięcie finansowe? zgodnie z punktem w SOWIE w sekcji UZASADNIENIE WYDATKÓW Uzasadnienie dla źródeł finansowania przedsięwzięcia (dotyczy projektów, które wpisują się w większe przedsięwzięcie finansowane lub planowane do finansowania z kilku źródeł)	Większe przedsięwzięcie finansowe to projekty dofinansowane z kilku źródeł. Pole Uzasadnienie dla źródeł finansowania przedsięwzięcia (dotyczy projektów, które wpisują się w większe przedsięwzięcie finansowane lub planowane do finansowania z kilku źródeł) uzupełnia wnioskodawca, który planuje przedsięwzięcia finansowane z kilku źródeł finansowania, w tym publicznego i / lub prywatnego, z funduszy strukturalnych oraz z innych źródeł. Należy uzasadnić źródła finansowania wykazując racjonalność i efektywność wydatków oraz brak podwójnego finansowania a także zgodność z zapisami regulaminu wyboru projektów.
172.	Wskaźniki	Mam do Państwa pytanie odnośnie wskaźników do Projektu z działania 8.1 przygotowywanym przez Zespół Projektowy CKZ pn. „Cyfrowa szansa”. Okres realizacji: 01/2025 – VI/2026. Konkretnie do wskaźnika produktu nr 1. Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji szkolnej, i wskaźnika nr 4. Liczba uczniów/uczennic szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem. W naszym projekcie są dzieci ze szkoły podstawowej, czy możemy zostawić tylko wskaźnik numer 4, a wskaźnik numer 1 nie brać pod uwagę?	We wniosku o dofinansowanie projektu Wnioskodawca musi wykazać wszystkie wskaźniki produktu i rezultatu adekwatne do naboru. Jeżeli Wnioskodawca uzna, że podjęte w projekcie działania mogą być mierzone wskazanymi w pytaniu wskaźnikami, to musi on wskazać obydwie wskaźniki.
173.	Wskaźniki	Czy wskaźnik "Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu" mierzy tylko i wyłącznie uczniów, którzy wzięli udział w kursach zawodowych (dotyczy uczniów od 15 r.ż.), czy również wszystkich pozostałych uczniów, którzy wzięli udział w praktykach zawodowych i zajęciach pozalekcyjnych.	W ocenie ION do wskaźnika wliczamy uczniów, którzy uzyskali wsparcie w ramach wszystkich form wymienionych w pytaniu, jeżeli nabyli oni w ich wyniku kwalifikacje, o których mowa w definicji wskaźnika.
174.	Stawka jednostkowa stażu uczniowskiego	Stawka jednostkowa wynosi obecnie 30,18 zł (co daje łączną kwotę 5432,00 zł), z czego stypendium dla ucznia stanowi 22,16 x 180 h, co daje kwotę 3988,80. W naszym projekcie założono stawkę jednostkową na poziomie 25,61 zł (co daje łączną kwotę 4609,80 zł) zł zgodnie z obowiązującymi na moment przygotowania projektu wytycznymi i przepisami . Zmieniła się także stawka minimalna wynagrodzenia, co powoduje wzrost świadczenia pieniężnego dla stażysty kosztem środków pozostałych do dyspozycji pracodawcy na organizację stażu (mat. zużywalne, opiekun stażysty itp.) i ich redukcję aż o 50% (z ok. 1200,00 zł na ok. 620,00 zł) Moje pytanie brzmi: czy możemy w przypadku powstania oszczędności poprzetargowych zwiększyć stawkę jednostkową założoną w projekcie w celu zabezpieczenia wyższych środków na organizację stażu, ze świadomością, że nie byłaby to stawka 30,18 lecz inna, niższa, zgodna z wysokością poprzetargowych oszczędności? Nie jesteśmy w stanie w ramach oszczędności zwiększyć stawki do 30,18, ale założmy, że udałoby się ją zwiększyć do kwoty np. 27,00 zł. Bardzo proszę o informację, czy taki zabieg jest możliwy.	W ocenie ION taki zabieg jest niedozwolony. Proszę pamiętać, że w naborze FEDS.08.01-IZ.00-075/24 nie obowiązują stawki jednostkowe staży uczniowskich. Jeżeli Pani pytanie dotyczy projektu z zakresu kształcenia zawodowego (i ma Pani zawartą umowę dofinansowanie z IZ) proszę o kontakt w tej sprawie z opiekunem projektu.
175.	Wkład własny	Jak rozumieć zapis znajdujący się w Państwa odpowiedzi mówiący, iż „wkład własny wnoszony w ramach kosztów pośrednich uznajemy za wkład pieniężny”. Czy wynagrodzenie naszych pracowników w ramach kosztów pośrednich jest naszym wkładem własnym?	Wynagrodzenie pracownika w ramach kosztów pośrednich może być wkładem własnym w ramach projektu, o ile nie jest to wynagrodzenie lub jego część finansowana ze środków projektu (czyli zadania opisane w tej grupie kosztów realizuje osoba/y, której praca jest finansowana ze środków własnych Wnioskodawcy). Będzie to wkład własny pieniężny. Sposób wykazywania wkładu własnego w projekcie określa szczegółowo Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA w ramach FEDS 2021-2027 (dla naborów ogłaszanych przez IZ FEDS).

176.	Wskaźniki	Czy dzieci ukraińskie (doświadczające działań uchodźczych objęte projektem) wlicza się do wskaźnika: Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem	Zgodnie z definicją wskaźnika PLFCO08 pn. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem mierzy on liczbę dzieci/uczniów objętych w ramach programu wsparciem w zakresie zidentyfikowanych specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, w tym wynikających z niepełnosprawności. Jako specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne należy rozumieć indywidualne potrzeby oraz możliwości psychofizyczne dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. Jeżeli Wnioskodawca uzna, że dziecko pochodzące z Ukrainy wpisuje się ww. katalog określony w definicji, to może być wliczone do wskaźnika.
177.	Wskaźniki	Czy dzieci, które mają problemy w nauce objęte zajęciami dodatkowymi dydaktyczno-wyrównawczymi oraz dzieci uzdolnione objęte zajęciami dodatkowymi rozwijającymi zainteresowania czyli dzieci, które nie mają opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej wlicza się do wskaźnika: Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem	Uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się lub szczególnymi uzdolnieniami można wliczyć do wskaźnika PLFCO08 pn. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem.
178.	Wskaźniki	Wskaźnik Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie czy do tego wskaźnika wlicza się uczniów z niepełnosprawnościami zgodnie z definicją z wytycznych realizacji projektów czyli: osoba z niepełnosprawnością – osoba z niepełnosprawnością w rozumieniu wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021–2027 lub uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno- wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim.	Zgodnie z definicją wskaźnika za osoby z niepełnosprawnościami uznaje się osoby niepełnosprawne w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia. Osoby z niepełnosprawnościami to też uczniowie albo dzieci w wieku przedszkolnym posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.
179.	Forma wsparcia	Czy prawidłowo nazywają się kompetencje STREAM czy STEAM? Jak należy wpisać do projektu?	W ramach naboru FEDS.08.01-IZ.00-075/24 można realizować fakultatywny typ projektu 8.1.F Działania na rzecz budowania i wzmacniania wśród dzieci i uczniów umiejętności STEM/STEAM. <u>Tym samym, jeżeli wybiorą Państwo ten typ operacji muszą realizować umiejętności STEM lub STEAM.</u> Natomiast aby spełnić kryterium merytoryczne specyficzne pn. „Kryterium formy wsparcia dla uczniów” należy wybrać 2 spośród 5 form wsparcia. Jedną z nich mogą (ale nie muszą) być zajęcia wg modelu STREAM. Jeżeli wybiorą Państwo przykładowo: rozwój kompetencji zielonych oraz wsparcie dla uczniów z niepełnosprawnością, wówczas nie muszą Państwo realizować kształcenia w obszarze STREAM.

180.	Forma wsparcia	<p>Który model edukacji, jest obowiązkowy w ramach konkursu - STEAM czy STREAM?</p> <p>Czy jak Wnioskodawca zaplanuje model STEAM (bez robotyki), który jest wymieniony w regulaminie konkursu w opisie typu projektu 8.1.F to będzie spełniał kryteria dostępu czy też powinien zaplanować zajęcia w modelu STREAM tj z elementami robotyki, który jest wskazany w załączniku nr 2.</p>	<p>W ramach naboru FEDS.08.01-IZ.00-075/24 można realizować fakultatywny typ projektu 8.1.F Działania na rzecz budowania i wzmacniania wśród dzieci i uczniów umiejętności STEM/STEAM. <u>Tym samym, jeżeli wybiorą Państwo ten typ operacji muszą realizować umiejętności STEM lub STEAM.</u></p> <p>Natomiast aby spełnić kryterium merytoryczne specyficzne pn. „Kryterium formy wsparcia dla uczniów” należy wybrać 2 spośród 5 form wsparcia. Jedną z nich mogą (ale nie muszą) być zajęcia wg modelu STREAM. Jeżeli wybiorą Państwo przykładowo: rozwój kompetencji zielonych oraz wsparcie dla uczniów z niepełnosprawnością, wówczas nie muszą Państwo realizować kształcenia w obszarze STREAM.</p>
181.	Wniosek o dofinansowanie	<p>Rozumie, że przy wyborze II wariantu jak sugeruje IOK, Dyrektor przygotowuje wniosek na podstawie pełnomocnictwa i on zatwierdza wniosek w SOWA – ale umowa zawiera będzie z JST?</p>	<p>Aby możliwe było napisanie i wysłanie wniosku w generatorze SOWA EFS konieczne jest w pierwszej kolejności założenie konta użytkownika, jego aktywacja i następnie rejestracja Organizacji, czyli Wnioskodawcy. Wniosek jest tworzony na koncie Organizacji, czyli Wnioskodawcy w systemie SOWA EFS i z tego konta wysyłany do Instytucji Organizującej Nabór. Wniosek w systemie SOWA nie jest podpisywany i nie musi być składany przez osobę, która będzie podpisywać umowę o dofinansowanie. W przypadku przygotowywania wniosku przez inną osobę, jest możliwość przydzielenia jej roli współpracownika w systemie SOWA. Szczegóły w tym zakresie są opisane w Instrukcji użytkownika SOWA EFS dla wnioskodawców/ beneficjentów v1.1 (12.36 MB) dostępnej tutaj: https://sowa2021.efs.gov.pl/no-auth/help</p> <p>Podsumowując, wniosek o dofinansowanie projektu może być przygotowany/sporzządzony przez dyrektora szkoły, natomiast wysyłany jest w aplikacji SOWA EFS z konta organizacji. Potwierdzam, że umowa o dofinansowanie projektu jest zawierana z organem prowadzącym szkołę (Gminą), bez względu na to, ile wskażecie Państwo w projekcie podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków, tj. szkół.</p>
182.	SELFIE	<p>Czy należy wykonać diagnozę SELFIE w przypadku, jeśli projekt nie dotyczy wyposażenia szkół w sprzęt TiK lecz planowane są szkolenia z wykorzystania sprzętu TiK dla nauczycieli oraz warsztaty rozwijające umiejętności programowania i wykorzystywania TIK, AI i innych rozwiązań cyfrowych dla uczniów?</p>	<p>Tak, należy sporządzić diagnozę SELFIE.</p> <p>SELFIE to bezpłatne, konfigurowalne narzędzie, które pomaga szkole ocenić na jakim etapie znajduje się pod względem uczenia się w epoce – skłania do refleksji na temat korzystania z technologii. Proszę pamiętać, że SELFIE bada nie tylko obszar szkoły związany z infrastrukturą i sprzętem, ale w przeważającej mierze bada kompetencje cyfrowe społeczności szkolnej.</p>
183.	Wniosek o dofinansowanie	<p>Czy wystarczy ogólne pełnomocnictwo dla osoby reprezentującej Wnioskodawcę, która będzie składać projekt 8.1, taki jak składamy na wszystkie województwa, czy musi być dedykowane pod konkurs 8.1?</p> <p>W regulaminie jest tylko jak składać pełnomocnictwo, o treści nic nie ma. W instrukcji też nic nie ma na ten temat.</p>	<p>ION nie określiła wzoru pełnomocnictwa, gdyż to Wnioskodawca decyduje o jego treści i zakresie.</p>

184.	Forma wsparcia	<p>Czy Wnioskodawca może zaplanować w KOSZTACH BEZPOŚREDNICH zatrudnienie 8 specjalistów (w każdej szkole) ds. wsparcia merytorycznego i kontaktu z uczniami i ich rodzicami? Planowanie zatrudnienie to</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8 osób x 500 zł brutto brutto - dodatek do umowy o pracę z tytułu realizacji zadań projektowych <p>Będzie to 8 wybranych pracowników z 8 szkół - nauczycieli zatrudnionych na podstawie Karty Nauczyciela</p> <p>Obowiązkami ww. pracowników będzie m.in:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planowane wsparcia merytorycznego w szkole, - uzgadnianie planów i programów zajęć - planowanie zastępstw i korekty planów zajęć - sprawdzanie zgodności realizowanych zajęć z zapisami we wniosku - kontakt z dziećmi i ich rodzicami/opiekunami: zbierane opinie, wniosków i przekazywanie do koordynatora i kadry dydaktycznej realizującej wsparcie <p>Osoba zatrudniona musi być pracownikiem szkoły, mającym doświadczenie w codziennej pracy szkoły, planowaniu zajęć, organizacji zastępstwa, przepływie informacji, spotkaniach z rodzicami itp.</p> <p>Planowane zadania są zadania merytorycznymi a nie zadaniami związanymi z zarządzaniem projektem finansowanym w ramach kosztów pośrednich.</p>	<p>Wskazane w pytaniu koszty można zaliczyć do kosztów bezpośrednich. Proszę pamiętać, że każdy wydatek podany w projekcie musi wpisywać się w jego cele, a jego kwalifikowalność zostanie oceniona przez KOP.</p>
185.	Forma wsparcia	<p>„ION rekomenduje, aby w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej prowadzone były zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się. (dopisek do standardów)”</p> <p>Mam pytanie, czy tylko takie zajęcia dot. uczenia się założyć zgodnie z diagnozą, czy jeśli jest potrzeba zatrudnienia psychologa, logopedy, prowadzenia zajęć integracyjnych dla dzieci ze specjalnymi potrzebami to takie wymienione przeze mnie zajęcia będą kosztem kwalifikowalnym w projekcie 8.1?</p>	<p>Rekomendacja prowadzenia zajęć rozwijających umiejętności uczenia się stanowi jedynie zachętę do wprowadzenia w działaniach projektowych tego typu zajęć. Realizacja określonego typu zajęć powinna wynikać z przeprowadzonej diagnozy potrzeb w szkole. Kwalifikowalność prowadzonych działań, w powiązaniu z celami projektu, będzie oceniana przez KOP.</p>
186.	Regulamin wyboru projektów	<p>W informacji o zmianie regulaminu oraz nowych załącznikach z 04.04.2024r. brak jest zał. nr 2 karty oceny. Jakimi kategoriami się zatem kierować? czy brać pod uwagę kartę oceny z pierwotnej wersji dokumentacji?</p>	<p>Na stronie IZ FEDS 2021-2027, w kafelku Aktualności, w dniu 22.03.2024 r. została umieszczona informacja pn. Informacja dla wnioskodawców naboru nr FEDS.08.01-IZ.00-075/24 - zmiany w Regulaminie wyboru projektów oraz wzorze umowy, w której zostało wskazane wprost jakie załączniki uległy zmianie, a który załącznik pozostał niezmienny.</p> <p>Załącznik nr 2 do Regulaminu, tj. Kryteria wyboru projektów nie uległ zmianie.</p> <p>Tożsamą informację ION umieścił w aplikacji SOWA EFS, w wiadomościach dotyczących naboru.</p>

187.	SOWA EFS	<p>W konkursie chce wziąć udział 3 szkoły różnych organów prowadzących (1 wniosek o dofinansowanie), niestety generator SOWA ma bardzo ograniczoną ilość znaków w uzasadnieniu wydatków, brak dodatkowych pól do wykorzystania w innych częściach wniosku, co powoduje że nie można:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku potrzeby opisanego zgodnie z zasadą rzetelnego opisu doświadczenia, wniosków z diagnozy, rekrutacji 3 organów prowadzących zmieścić się w wyznaczonych polach; 2. W budżecie szczegółowym projektu ująć pozycje zbiorczych np.: "Wyposażenie pracowni przyrodniczej, 1 zestaw" i opisać składniki cenotwórcze zestawu w uzasadnieniu poszczególnych wydatków. <p>Czy w takim przypadku należy rozbić pozycje budżetowe na pojedyncze wydatki (mikroskop, lupa, szkiełka zegarkowe, etc.), co spowoduje w budżecie pojawienie się kilkuset pozycji, czy ewentualnie można ująć pozycje zbiorcze w budżecie szczegółowym, a to co się "nie zmieści" w uzasadnieniu poszczególnych wydatków opisać i umieścić w załączniku opcjonalnym dołączonym do wniosku.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku braku miejsca w poszczególnych sekcjach do opisu doświadczenia, wniosków z diagnozy i rekrutacji 3 organów brakujące informacje można umieścić np. w sekcji Uzasadnienie wydatków ze wskazaniem, że np. ciąg dalszy opisu doświadczenia znajduje się w Uzasadnieniu wydatków, ciąg dalszy opisu rekrutacji znajduje się w Uzasadnieniu wydatków. 2. W budżecie nie ma konieczności wykazywania w osobnych pozycjach każdego wydatku typu lupa, mikroskop. W budżecie w jednej pozycji należy ująć np.: "Wyposażenie pracowni przyrodniczej, 1 zestaw", a w sekcji Uzasadnienie wydatków należy wskazać nr pozycji budżetowej „Wyposażenia pracowni przyrodniczej”, uzasadnić konieczność jej zakupu i opisać poszczególne wydatki cząstkowe wchodzące w zestaw, które składają się na łączną kwotę. Wykazana w Uzasadnieniu wydatków suma kwot cząstkowych składająca się na daną pozycję budżetową musi być zgodna z wysokością wydatku ujętego w łącznej kwocie w budżecie projektu. Ponadto, należy mieć na uwadze obowiązujące limity określone w danym naborze np. limit dotyczący wydatków w ramach cross-finansingu. Jeśli przedstawią Państwo do rozliczenia wydatki w ramach cross-finansingu powyżej dopuszczalnego limitu, kwotę powyżej limitu uznamy za niekwalifikowalną.
188.	ePUAP	<p>Czy w przypadku składania wniosku o dofinansowanie w systemie SOWA przez organizację pozarządową (będącą organem nadzorującym dla szkoły niepublicznej) wymagane jest podanie adresu elektronicznej skrzynki ePUAP? Organizacja pozarządowa oraz szkoła niepubliczna nie mają obowiązku posiadania takiej skrzynki. Czy w takim przypadku w generatorze SOWA wpisujemy "Nie dotyczy"?</p>	<p>Każdy Wnioskodawca jest zobowiązany do wpisania w polu „Adres elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP Wnioskodawcy” adres skrzynki służącej do korespondencji.</p>
189.	Wniosek o dofinansowanie	<p>Planujemy złożenie projektu, który będzie obejmował zajęcia dla uczniów oraz szkolenia podnoszące kompetencje nauczycieli. Proszę o informację czy powinniśmy wpisać je jako dwa osobne zadania, czy rozbić je dodatkowo na osobne zadania zgodnie z tematyką poszczególnych zajęć dla uczniów lub warsztatów dla nauczycieli?</p>	<p>Nie ma konieczności rozbijania zadań zgodnie z tematyką zajęć, wystarczy rozbić ich na zajęcia dla uczniów i nauczycieli. W ramach opisu należy wskazać zakres planowanych zajęć dla tych grup, aby KOP wiedział jakie konkretnie zajęcia są planowane i mógł ocenić ich kwalifikowalność i niezbędność.</p>
190.	SELFIE	<p>Składamy wniosek o dofinansowanie dla szkół z konkursu 8.01, którego termin naboru kończy się 17 kwietnia. Wymogiem w zakresie cyfryzacji jest sporządzenie diagnozy szkoły w Selfie. Niestety strona nie pozwala na rejestrację ani na wysłanie wiadomości. Przy każdej operacji wyskakuje błąd. Czy w takim przypadku wystarczy wykonanie diagnozy szkoły we własnym zakresie?</p>	<p>Zgodnie z zapisami dokumentacji naborowej nie ma możliwości wykonania oceny we własnym zakresie, poza wskazanym narzędziem. Wnioskodawca, który chce przeprowadzić działania projektowe z zakresu cyfryzacji szkoły musi wykonać diagnozę przy pomocy bezpłatnego narzędzia SELFIE. Zakup sprzętu TIK, czy organizacja zajęć z zakresu edukacji cyfrowej powinny wynikać z wniosków wyciągniętych po przeprowadzeniu badania. Raport należy wygenerować i zachować w wersji cyfrowej celem udostępnienia, na żądanie Instytucji Zarządzającej.</p>
191.	Forma wsparcia	<p>Czy koszty organizacji i przygotowania badania kompetencji uczestników projektu mogą stanowić koszt kwalifikowalny?</p>	<p>W ocenie ION wskazane w pytaniu koszty można uznać za kwalifikowalne. Proszę jednak pamiętać, że całościowa ocena kwalifikowalności kosztów nastąpi na etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu. KOP oceni wówczas kwalifikowalność ujętych we wniosku kosztów, w powiązaniu z celami projektu.</p>

192.	SOWA EFS	Czy możemy poszczególne kategorie wydatków rozliczać w 100% z projektu a w ramach jednego wydatku rozliczyć w całości wkład własny wymagany w ramach projektu – chcielibyśmy wnieść wkład własny w formie wynagrodzeń nauczycieli uczestniczących w projekcie.	W ocenie ION co do zasady wkład własny można wykazać w ramach jednego wydatku. W opisanej sytuacji zalecamy jednak rozbić wkład własny w postaci kosztów wynagrodzeń nauczycieli na osobne pozycje dotyczące poszczególnych zajęć. Dzięki takiej przejrzystej konstrukcji budżetu będzie możliwa ocena prawidłowości i racjonalności wydatków. Ujęcie wynagrodzenia kilku prowadzących różne zajęcia w jednej pozycji budżetowej może utrudniać ocenę kosztu i skutkować koniecznością dodatkowych wyjaśnień podczas negocjacji oraz niższą oceną za kryterium budżetu projektu. We wskazanym w pytaniu przypadku będzie to wkład własny pieniężny. Sposób wykazywania wkładu własnego w projekcie określa szczegółowo Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA w ramach FEDS 2021-2027 (dla naborów ogłaszanych przez IZ FEDS) oraz Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.
193.	Koszty pośrednie	Proszę o informację czy koszty pośrednie są należne zarówno wnioskodawcy, jak i partnerowi projektu, w zależności od kwoty dofinansowania przypadającej na poszczególnych realizatorów? W systemie SOWA, w zadaniu „koszty pośrednie” wyłącznym realizatorem jest wnioskodawca, natomiast w regulaminie wyboru projektów znajduje się zapis w odniesieniu do dokumentowania wydatków pośrednich: „Beneficjent oraz jego Partnerzy nie są automatycznie zwolnieni z przestrzegania właściwych przepisów obowiązujących na gruncie prawa krajowego”.	We wniosku o dofinansowanie projektu koszty pośrednie wyliczane są z całości kosztów bezpośrednich. W związku z tym Lider wylicza całościowy koszt wydatków pośrednich, a rozliczenie z tych kosztów Lidera z Partnerami powinna określać umowa partnerstwa, w której przedstawiony jest całościowy zakres zadań realizowanych przez Partnerów.
194.	Wkład własny	Czy wkład własny musi wnieść zarówno wnioskodawca jak i partner w wysokości 20% od kosztów przypadających na poszczególnych realizatorów?	Zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku: „Wkład własny może zostać wniesiony do projektu przez wnioskodawcę/beneficjenta, partnera czy uczestników projektu”. Dokumenty naborowe nie rozstrzygają, kto wnosi wkład własny w projekcie. Nie ma obowiązku, by wkład własny w projekcie wnosili zarówno lider, jak i partner. Może to zrobić lider lub partner zgodnie z wewnętrznymi ustaleniami. Jeśli będą Państwo chcieli wnieść wkład własny w ramach kosztów bezpośrednich, to we wniosku wkład własny będzie przypisany do lidera lub partnera, w zależności od tego, który z podmiotów będzie odpowiedzialny za ponoszenie danego wydatku. Jedynie w przypadku wnoszenia wkładu własnego w ramach kosztów pośrednich zostanie on przypisany do lidera, a czy i jaki % będzie wśród nich przypadał na partnera powinno wynikać z umowy partnerstwa. Natomiast należy pamiętać, że podmiotem odpowiedzialnym za prawidłową realizację projektu, w tym wniesienie wymaganego poziomu wkładu własnego jest Beneficjent.
195.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	Organem prowadzącym niepubliczną szkołę podstawową o uprawnieniach szkoły publicznej jest spółka z o.o. Zgodnie z KRS - DO SKŁADANIA OŚWIADCZEŃ W IMIENIU SPÓŁKI UPRAWNIONY JEST KAŻDY Z CZŁONKÓW ZARZĄDU SAMODZIELNIE. Czy w takim przypadku wymagane jest pełnomocnictwo? Czy w tym przypadku organ prowadzący może złożyć wniosek czy powinna to zrobić niepubliczna szkoła podstawowa?	W przypadku złożenia wniosku przez organ prowadzący pełnomocnictwo nie jest wymagane.

196.	Wnioskodawca, Beneficjent, Partner	<p>Organem prowadzącym niepubliczne liceum ogólnokształcące o uprawnieniach szkoły publicznej jest fundacja.</p> <p>W składzie zarządu fundacji są dwie osoby - Prezes i Wiceprezes.</p> <p>Zgodnie z KRS - DO REPREZENTACJI FUNDACJI UPOWAŻNIONY JEST:</p> <p>A) W PRZYPADKU, GDY W SKŁAD ZARZĄDU WCHODZĄ DWIE OSOBY - KAŻDY CZŁONEK ZARZĄDU SAMODZIELNIE,</p> <p>B) W PRZYPADKU, GDY W SKŁAD ZARZĄDU WCHODZĄ WIĘCEJ NIŻ DWIE OSOBY - DWÓCH CZŁONKÓW ZARZĄDU DZIAŁAJĄCYCH ŁĄCZNIE W TYM PREZES ZARZĄDU.</p> <p>Czy w takim przypadku wymagane jest pełnomocnictwo?</p> <p>Czy w tym przypadku organ prowadzący może złożyć wniosek czy powinna to zrobić niepubliczne liceum?</p>	W przypadku złożenia wniosku przez organ prowadzący pełnomocnictwo nie jest wymagane.
197.	Koszty	Czy koszt wynagrodzenia osoby odpowiedzialnej za rekrutację uczestników powinien być kosztem bezpośrednim czy pośrednim.	W sytuacji, w której zakres zadań osoby odpowiedzialnej za rekrutację uczestników jest tożsamy jak we wcześniej realizowanym przez Panią projekcie, a zadania związane z rekrutacją powiązane są bezpośrednio z zadaniami merytorycznymi, to wydatek ten powinien być ujęty w kosztach bezpośrednich.
198.	Załączniki	Jakie załączniki musi wystąpić wnioskodawca wraz z wnioskiem o dofinansowanie w przypadku podmiotu prywatnego (Niepubliczna Szkoła Podstawowa).	Wszystkie załączniki wskazane są w Regulaminie wyboru projektów (Rozdział 17).
199.	Załączniki	Jakie załączniki musi wystąpić wnioskodawca wraz z wnioskiem o dofinansowanie w przypadku podmiotu publicznego (Jednostka Samorządu Terytorialnego).	Wszystkie załączniki wskazane są w Regulaminie wyboru projektów (Rozdział 17).
200.	Załączniki	Czy w Załączniku nr 8- Niepodleganie wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie z powodu obowiązywania dyskryminujących aktów prawa miejscowego wskazujemy gminę czy powiat? - Jeżeli gminę to co w przypadku projektu partnerskiego, jeżeli Lider ma jedną gminę a partner inną gminę - czy na załączniku wskazujemy 2 gminy czy trzeba złożyć dwa załączniki?	W opisanej w pytaniu sytuacji każda gmina powinna wypełnić odrębne oświadczenie.